

Specializacija - naujo gyvenimo pagrindas

„Dėvyni amatai — dešimtys amatai“, sako mūsų laudies patarė. Šis liaudies per šimtmečius sukauptas patirties išsireikšimas tinka dabar dar daugiau negu bet kada. Šiame išsireikšime glūdi didelės gyvenimo patyrimas, kuris rodo, jog žmogus dvasiniui ir fiziniui sugebėjimui bei pajėgumams atitiktis sudėtingus ir įvairius darbus yra riboti. Tik labai nesudėtingus, paprastus darbus galima atlikti be didesnio pasirušimo. O ateities gyvenimas bus paremtas specializuotu darbu.

Jei jau su dėvyniais amatais gresia žmogui badas, tai ką bekalbėti apie tokį žmogų, kuris nė vieno amato gerai nemoka. Šiuo atveju tikrai būna didelių sunkumų. Tai rodo ir mūsų priekarinis išievyti gyvenimas. Be amato, be specializacijos be kalbos — atsiduria žmogus dažnai labai sunkion būklėn.

Mums lietuviams, gyvenantiems tremtinių nedaligai gyvenimui ir besiruošiant naujam ir dar nevisai ryškiam gyvenimui, kuris kaip kiekvienas jaučiamas, bus nuklotas erkielėmis, — amatų, specializacijos mokymasis yra būtinas reikalas.

Naujoji politinė padėtis teikia daugiau vilčių grįžti į išsivąjotą gyvenimą. Tačiau ši vilis mums užveda dar sunkesniais pareigas.

Naujojo gyvenimo atstatymas pareikalauja iš mūsų vis didžiausio jėgų įtempimo, didžiausių išteklių. Mūsų kraštas karu ir okupantų nuolatins, aplieičtas, fabriškai ir imonės sudėtingas, mašinos išvežtos, miškai iškirsti, gyvuliai išnaikinti, žmonės išankinti ir t. t.

Nežinuri šio baisaus vaizdo, mūsų norai dirbti ir atkurti savo kraštą ne tik nesumažėja, bet, priešingai, padidėja, pasiryžimas auga.

Pasaulio ūkinis gyvenimas nesustoję, jis eis gal būtų atsparesniu greičiu. Gamybinis ir prekybinis judėjimas skatinamas visuose kraštuose. Pasaulinė kova dėl rinkų eis nepaprastu tempu. Štai kovo mėn. 3 dieną D. Britanijos ministeris pirmininkas Clement Atlee per radiją kalbėjo į savo tautą, kviesdamas krašto gamybą didinti, kad būtų patenkintas vidaus rinkos poreikis ir kad būtų pakeltas eksportas.

Toks didžioji tautos vado pareikšimas verčia kiekvieną mūsų, ypač mūsų valstybės vyrus, gerai pagalvoti ir, apsisprendus, veikti. O veikti reikia labai greit, plingant ir su didžiausiu atsidėjimu. Tarptautinė, ekonominė ir kultūrinė kova vyksta dideliu tempu. Mes, norėdami išlikti nepelberkti ir žengti kartu su kitais, turime imtis visą energiją darbu — specializacijos — amato.

Tai ne tušti žodžiai, bet imperatyvas, reikalaujantis iš mūsų dvasinių ir fizinių pastangų įtempimo.

Modernusis gyvenimas, paremtas aukštesnės kultūros ir civilizacijos laimėjimais, reikalauja daugiau smegenų darbo negu rankų. Bet patys smegenys netampa fizinių darbų vadovu. Jis reikalauja dresūros, reikalauja mokymo, o rankos mankštos, igudimo. Praktiškaiariant, reikia igyti teorinių ir praktinių žinių.

Šiandien, gyvenami stovyklose ir turėdami pakankamai laiko, turime ruošti specializuotam darbui, kuris visais atvejais bus reikalingas ir naudingas. Ypatinai jis bus reikalingas mūsų naujintam kraštui atstatyti. Mes turėsime sukurti tokį ekonominį gyvenimą, kuris leistų kiekvienam tautiečiui naudotis atsiektais kultūrinėmis ir civilizacinėmis priemonėmis. O tai atsiekti tegalima bus tik jungtinėmis jėgomis, panaudojant maksimum kvalifikuotų žmonių, specialistų, kurie būtų ne tik geri amatininkai, bet svarbiausia būtų sąžiningi, taupūs ir blaivūs.

Blaivumas, sąžiningumas ir taupumas yra trys pagrindinės dorybės, kurios būtinos ne tik kiekvienam mūsų amatininkui, bet taip pat kiekvienam piliečiui. Tik tuos privalumus turėdami, pajėgsime atkurti savo kraštą, atliakyti pasaulinėje ekonominėje kovoje spaudimą ir išsijungime į bendrą pasaulio tautų sąjmą, kaip lygiateisius jos narius.

Krašto ūkį atstatant pirmiausia susidursime su įvairiausiu medžiagų trūkumu, nedateklumui. Šia sprąga užkisti kaip tik galės tik taupus ir sąžiningi bei blaivūs amatininkai. Šių dorybių mes galime pasimokyti iš vokiečių. Jis, kiek esame patyrę, yra nepaprastai taupus, sąžiningi ir blaivūs.

Taupus amatininkas su žymiai mažesniu medžiagų kiekiu gerai atliks darbą. Būdamas sąžiningas nepamėlys nė savo kiljento „dėvynių kailių“, kaip dabar mūsų kai kurie amatininkai daro. Būdamas blaivus, ilgiau išlaikys savo tautą sveikata, nepadarys darbe klaidų, nesugadina medžiagų ir t. t.

Tik tokie tautos laisvės naujų priemonių kūrėjai suvays laisvą gyvenimą. Kovoje dėl ekonominio bėgio mūsų ūkininkai galės atsilaikyti prieš modernizuotą tikrą

Tarptautinės padėties kristalizacija

Per praėjusią savaitę tarptautinė padėtis pradėjo ryškėti. Tai nepaprastai svarbus politinis reikšimas. Iki šiol tarptautinė būklė buvo labai drumsta, pestimistai buvo pesimistai ir nevilii. Drumsta padėtis net ir labai geram optimistui nedavė ramybės ir neretas klausdavosi sąvęs, kas bus toliau?

Praėjusios savaitės įvykiai inėsi sviesos ir tarptautinės padėties raidą bei jos kristalizaciją. JAVValstybių užsienio reikalų ministeris James F. Byrnes pareikšimas užsienio politikos klausimais, švelniaiariant, bet kokią pestimistiną išlaikė, iš mlgtotos politikos perėjo prie šviesios, aiškos politikos, kuri yra paremta Jungtinių Tautų Charta.

Cia paduodame AP padarytą jo kalbos svarbesnių minėtių santrauka. Jos yra tokios:

1. Jungtinės Amerikos Valstybės siekia igyventinti Jungtinių Tautų Chartos principus ir panaudoti visą savo įtaką stebėti, kad ir kitos tautos ta pati darytu.

2. JAVValstybės privalo būti galinai ginkluotos tol, kol tarp visų galingų tautų bus galimas ginkluotinis sumazinimas.

3. JAVValstybės tiki, jog nė viena tauta neturi teisės laikyti savo kariuomenės dalinui priklausomose kraštuose, nebent tas kraštas jų panorėtų. Jos taip pat tiki, kad karių daliniai turi būti kiek galima greičiau atitraukti iš „mažųjų nuolatins (imposed) valstybių“, reiknanti, iš buvusių, Vakarų Europos priešas satelitų kraštų.

4. Negali būti jokio karo pavojus tol, kol kiekviena tauta gyvena pagal Jungtinių Tautų chartos išpareigojimus nepavartoti jėgos, iškairinti apsigynimo atveju. Jei vienas kraštas pavartotų jėgą ar jėgos spaudimą kitam, „mes negalume nuosylyje stovėti“, pareiškė Byrnes.

5. Didžiausios galybės gali ruošti specialias konferencijas tarp sąvęs jų pačių problemoms išspręsti. Šis pasakymas kalburi pareigūnų interperuojamas lyg ženklu vėl atidaryti kėlia tarp didesniems susitikti, jei prezidentas Trumanas, premjeras Stalinas ir ministeris pirmininkas Atlee manytu, „jog tai būtų gerai“.

6. Nė viena tauta neturi teisės „sau padėti“ užimtuose ar išvadotuose kraštuose nuosvinti

turto, kol jo paskirstymas nėra Sąjungininkų sutartimi fiksotas.

Byrnes, kalbėdamas Užjūrio Spaudos klube, ypatingai neminėjo Rusijos. Jei jis tai daro, tas rodo, kad esąs noras palaikyti draugiskumą su Rusija. Bet kartu jis pridūrė, pareikšdamas, kad Rusija kaip ir kiti tautos nariai, igyvindins pagal raidę ir dvasią Jungtinių Tautų išpareigojimus“.

Šis, Byrnes pareikšimas duoda užuomazgą tarptautinei būklei kristalizuoti. Šiame pareikšime glūdi visų tautų vilys, ypač mažosios tautos, kurios kenčia nežmoniškas okupacijos sąlygas, mato perspektyvę jų lūkesčių išpildymą. Po tokių pareikšimų mes turime dar labiau sukaupti savo jėgas, kad sulauktume to meto, kada galėsime atsikvėpti laisvės oru ir kibti į krašto atstatymo darbą.

Šiame tarptautinės politikos posūkyje neturime laukti staigmenų. Ji rutuliosios nustatytą vėgą, paremtą JT chartos dėsniais. O kaip JT chartą yra pasirašiusios visos didžiosios pasaulio galybės, jų tarpe ir Sovietų Sąjunga. Vadinasi, JAVValstybės, vykdydamos tarptautinę politiką, neturėtų susilaikyti iš kitų valstybių pasipriešinimo, nes ir šios yra pasirašiusios JT chartą.

Nežinurint to, kad JT charta pasirašė 51 tauta, irane mes matome tam tikrą nukrypimą nuo tarptautinių dėsnų. Per Londono radiją buvo pareikšta, kad Britų daliniai kovo 2 dieną apšaudė Irano išvykdamai ir Iraka. JAVValstybių daliniai yra išvykę jau praėjusiu metu pabaigoje. Sovietų Sąjungos raudonosios armijos daliniai, kaip sakė Londono radijo pranešimas, atitraukiami tik iš rytinių sričių, o Azerbeidžanai ir palei Turokijos pasienį jie palieka, nes ta ir Maskvos radijas patvirtinęs. Toliau tas patis pranešimas pareiškė, jog Rusijos karių daliniai neatitraukimas paeidžia Teherano sustarima, kuris buvo sudarytas 1942 metais. Molotovas kelis kartus užtikrinę, jog Sovietai savo dalinius iš Irano atitraukis nustatytu laiku. Šioje eigoje mes matome iš vienos pusės sutarčių vykdymą, iš kitos — ne. Deryboms tarp Maskvos ir Teherano atostovų pasibaigę. Kokia poziciją užims JAVValstybės ir Anglija, turės greit paaiškėti. Kaip Londono radijas pranešė, anglų

vyriausybė užklausė Rusiją, kodėl iš Irano daliniai neatitraukiami. Šioje vietoje mes matome taip pat politinės padėties ryškėjimą, kristalizaciją.

Tarptautinė padėtis ryškėja ir Tolimuose Rytuose — Mandžiurijoje. Pagal Kinų-Sovietų sustarimą, Sovietai Mandžiuriją turėjo aplėsti iki vasario pabaigos.

Dabar gaunama žinia, kad Rusai ne tik nepastraukia iš Mandžiurijos, bet dar į Dairen ir Port Arturo uostus naujų dalinių atgabeną.

Be to, Sovietai gabeną iš Mandžiurijos fabriky mašinas. Dėl tokio žygio Byrnes pareiškė, jog JAVValstybės nėra sudariusios jokių slapų sutarčių dėl turto gabenimo iš išvadotųjų kraštų ar buvusių ašies satelitų. Tam reikalui turi sustariti visos didžiosios valstybės. Šis pareikšimas taip pat nusako aiškia poziciją ir neleidžia vienai valstybei savarankiškai eglis su užimtu kraštu turu.

Ypatinai Kinijos vyriausybė reiskia nepasitenkinimo dėl Sovietų armijos nepastraukimo ir dėl jų šėimininkavimo. Sovietų Sąjungos atstovas, feldmaršalas Malinovskis pareiškė, kad Sovietų armijos negalėjęs atitraukti nurodytu laiku todėl, kad Kinijos kariuomenės daliniai nespėją užimti aplėstų kraštų, antra, labai trukdą sugrauti susiekimo keliai ir trečia, kenkia partizaninis veikimas. Toliau per Maskvos radiją buvo pareiškta, kad raudonoji armija busanti atitraukta net anksčiau, negu tai padarys amerikiečiai.

Iš tokio pareikšimo galima būtų spėti, jog Sovietai nėra linkę ten pasilikti ir kad jie pasitrauks su Kinija sutarti ivykdyti. Priešingu atveju būtų nušienęta draugiskumo paktui ir pažeista JT charta.

Ispanijos reikalas taip pat dar nėra išryškėjęs. Prancūzų komunistų ir Socialdemokratų partijos spyrė savo vyriausybę nutraukti su Franko režimu diplomatinis santykius. Šienu tarp Ispanijos ir Prancūzijos jau uždaryta. Ekonominis gyvenimas tarp kaimynų apmiršta. Tokia akcija nėra labai patenkinti prancūzų nuosaikieji ir dešinieji. Jei numato didesnę pavojų iš komunistų pusės nei iš Franko režimo.

JAVValstybių vyriausybė buvo pasiuntusi Prancūzijai ir Anglijai ūtas dėl Franko režimo. Dabar paaiškėjo, kad su pasiulymu abi valstybės sutiko. Iš JAV pasiulymo aiškėjo, jog jos nesikišiančios į Ispanijos vidaus reikalus, bet patys ispaniai turi Franko režimą pakeisti.

Atrodo, kad Amerika ir Anglija šiuo metu nerodo didelio palinkimo Franko režimą jėgą pakeisti. Jei ir yra noras, kad ten susidarytų demokratinė tvarka, tai vis dėlto prievartos naudojimas dar neumatomas. Ispanijai reikalas pareis nuo bendros politinės padėties pasaulyje, kuri paskutininiu metu pagvyjo ir gana paryškėjo.

Italijos-Jugoslavijos sienų klausimas tiriamas specialios komisijos vietoje. Iš Jugoslavijos pusės sutraukta esą daug kariuomenės, o tuo būdu paveiktą vietos gyventojus ir jie apklausiemsio atveju pasisakytų už Jugoslaviją.

Churchillio kalbos mintys

Kovo mėn. 5 d. Fultone p. Churchill, buvęs D. Britanijos ministeris pirmininkas, pasakė labai svarbią kalbą. Jo kalbos mintis galima suglausti iš tris pagrindines tēzes. Pirmoji tēzė — tarp Britų imperijos ir JAVValstybių tautų turi būti broliškas stugyvenimas; politinėje, karinėje ir ekonominėje srityse — glaudus bendradarbiavimas. Antroji tēzė — palikamyms geru santykiu su Sovietų Sąjunga. Trečioji tēzė — Churchillis paliečia Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos siekimus bei jos tikslus. Ko-

munistų partija visame pasaulyje, išskyrus Anglų-Ameriečių kraštus, esanti ne kas kitas kaip penktoji kolona. Jis išreiškė tikėjimą, kad šiais metais pasiseiks susitarti su Sovietų Sąjunga visais klausimais.

Daily Mail praneša, jog Churchillis kalbėsias dar tris kartus Antroji kalba busanti Richmond, Virginijoje, po trijų dienų. Po to, kovo mėn. 11 d. kalbės užsienio spaudos konferencijoje Washingtono ir kovo 15 d. — Newyorke. Paskutinė kalba busanti ypatingos svarbos.

Popiežius siūlo pasaulio tvarką pagrįsti pasitikejimu

AP iš Vatikano praneša, kad popiežius Pijus XII savo kalboje pareiškė, kad pasaulio tvarką turi būti pagrįsta pasitikejimu, teisingumu ir meile.

Tai pirmas kartas istorijoje, kada Popiežius prėmė diplomatinį korpūsą ir šventąją kolegiją kartu.

Jis kalbėjo diplomatams dalyvauti jo propagandoje, skaidydamas, kad „diplomatinis pasaulis dažnai būna kontakte su pasauline propaganda. Bet ši propaganda turi ekti šventą pasitikejimą ir objektyvumo įstatymą“.

Kardinolas Francis I. Spellmanas pasakė, kad „daugelyje pasaulio dalių, žmonių teisės lais-

tutų žemės ūkio gamyba tik tada, kai ir jie savo ūkį mechanizuos, o tam taip pat bus reikalingi specialistai“.

Neapgrindėdami plačiau apie amatininkų specializaciją, pabrėšime, kad amatininkų ruošimas, specialybių išigijimas ar jų pagilinimas, yra būtinas, organizuotas, jei galima ir prapleštas tauta prasme, kad jis apimtų ir žemės ūkį, nes žemės ūkis yra taip pat imonė, kuriai vadovauti reikalingas kvalifikuotas žmogus, sugebą įvairiose gamtos sąlygose ir tikėnse konkuruokti rentabilingai, neskraudžiant dirbančiųjų, ūkį tvarkyti.

Tad, tautiečiai, kibkime į mokslą, į specializaciją ir ruošimės būsimojai ir naujo gyvenimo atstatymo darbama.

vam tikėjimui yra pažeistos su velniska apgyvė ir šetoniku irirtinu“.

„Tai yra tušcia teorinė kalba apie žmogaus išlaisvinimą, ypač pagrindinė laisvė, kuri reikalinga laimingai žmonijai, yra paneigta“ kalbėjo Spellmanas per radiją, atlikdamas ceremonijas.

Bevinas siūlo ilgos taikos projektą su Rusija Londonas, vasario 22 d. AP praneša, kad Britų užsienio reikalų ministeris Ernest Bevinas parlamente pareiškė, jog jis siūlys Britų-Rusų 20 metų draugiskumo pakta pratęsti iki 50 metų.

Jos pasakę, jog jis gruodžio mėn. trijų didžiųjų užsienio reikalų ministrių konferencijoje Maskvoje pareiškė užsienio reikalų komisariui Molotoviui, kad „mes turime draugiskumo sutarties ir aš manau tai draugiskumo. Jei jūs norėtumet ją keisti iš 20 metų į 50 metų, aš nurodyčiau mano vyriausybei tai padaryti“.

Toliau parlamente pasakė: „Aš nesumanau, kad aš galėčiau geriau padaryti ką „sumanžinti Rusijos nepasitikejimą ir pridėjo, kad, jeigu susitartų galėtų būti pagerinta, darant ją daugiau aiškesne ir suteikiant jai pasitikejimo, aš norėčiau taip pat žiūrėti ir tai“.

Reikšdamas savo norą, dėl „draugiskumo su Sovietų Sąjunga visam laikui“, pasakė, „jog sakoma, kad mes linkstame į karą su Rusija, bet aš negaliu suprasti tokių aplinkybių, kuriomis Britanija ir Sovietų Sąjunga galėtų eiti į karą. Aš negaliu matyti, dėl ko mes turėtume karą“.

Bevinas prašė Rusiją „parodyti tokių pat diskusijų ir opinių pasitikejimą kaip yra parodyta tarp mūsų ir Amerikos Valstybės departamento“.

Emigracija į JAVValstybes susiaurinama UP iš Washingtono praneša, kad Amerikos legiono ir užsienio karų veteranų atstovai yra pasiūle kongresui visai uždaryti arba bent mažiausiai 10-čiai metų drastiškai sumažinti emigraciją į JAVValstybes. Taip pat buvo reikalaujama, kad tiek komunistams, tiek naciams visai būtų uždarytas įėjimas į JAV. Didelė būtų ir nedarbo problema reikalauja uždaryti visiems imigrantams 10-čiai metų.

Jeremias J. Toomey, amerikietinio legiono komiteto pirmininkas, prašo imigracijos quotą sumažinti 50% 10 metų. Jis taip pat prašo, kad komunistai būtų įtraukti kartu su naciais ir fašistais į įstatymo projekta, draudžiantį įėjimą į JAVValstybes.

Raudonasis Kryžius Dillingene

Dillingeno lietuvių stovykloje įkurtas Raudonojo Kryžiaus skyrius. Jam teks rūpintis tais lietuviams, kurie bus reikalingi bet kokios šalpos. Gyvenantiems ištrėmimo šėlpimui skaičius didėja ir dides. Raudonojo Kryžiaus nariams teks nemaža darbo dėdė, kad bent daliniai atsiradus skurdą suveimintų. Tikimės jo darbo sėkingumu — Ištverme.

BALF'o Pirmininkas lanko britų zoną

Sausio mėnesyje atvykęs į Europą BALF'o pirmininkas Dr. kun. Končius jau apkeliaavo prancūzų ir amerikiečių okupuotas Vokietijos zonas. Vasario 12 d. jis jau buvo pasiekęs anglų zoną. Svečias Moje zonoje lankys visas tremtinių stovyklas, ligi vasario mėn. pabaigai. Po to jis vyks į Daniją, Švediją ir kt. Europos valstybes, kur tik yra lietuvių tremtinių.

8 m. vasario 14 d. buvo tikra šventė vietniams Detmoldo lietuviams. Mūsų pašalinis seniai lanktas aukštasis svečias — dr. kun. Končius, dabartinis BALF'o pirmininkas. Jis apsilankymas visam gyvenimui liks širdyje vietinės gimnazijos auklėtiniams, pas kuriuos jis priėjo du kartus trumpą akimirą. Per šimtas mokytojų su savo auklėtojais ir gimnazijos direktoriais, susirinkę erdvoje klasėje, išklausė nuostabią garbingo svečio pranešimą. Kun. Končius atvykimas būtų galima patvirtinti su tuo ryšiu žvešias, jau pavasariu dviešimties saulės spinduliais, kurie kaip ir jis, po ilgų tamšių dienų pasirodė ties Detmoldo padangė. Mes jau seniai laukėme vieno ar kito svečio iš Amerikos, kuris galėtų pagradinti mūsų nuotakas, suteikti naujų vilių dėl mūsų ateities. Dr. kun. Končius šiuos mūsų lūkesčius pilnai patiesino. Trumpa valandėlė, kuria jis praleido su jaunimu, jiems turėtų palikti visą gyvenimą neįdildomą brangią prisiminimą. Šias eilutes rašančiam jau 1917—18 metais yra buvęs lemta gyventi tremtinu, ne sovietinėje Rusijoje. Jis dar ir šiandien neįsijosi atmintyje vieno ano mato šalpos pareigūno pasakytus vaikams žodžius, kuriuos ši kartą jis vėl išgirdo iš kun. Končiaus lūpa.

Svečias trumpam žodyje nušvietė tuos darbus, kuriuos BALF'as atlieka. Jis išskiai pabrėžė, kad jaunimas yra mūsų tautos ir Tėvynės ateities laidas. Jam tik atvykus į Londoną ir susirius su administracijos ir UNRRA pareigūnais, teko išgirsti širdingą atsiliepimą apie visą mūsų bendruomenę. Pasitaiko vietų, kurių gyventojai, kaip jis išsireikė, varo „munšėina“. Tokie asmenys geram kenkia lietuvių vardui. Su jais reikia griežtai kovoti, bet malonu konstatuoti, kad juos galima susaikinti ant plėšrų. Dr. kun. Končius jau apkeliaavo kitas zonas ir pirmieji išpūdioti iš Londono buvo patvirtinti vietinių administracijų. Atvykus jame į šią zoną, šie lietuvių vardas dar labiau pabrėžiamas.

Kalbėtojas nepaprastai maloniai buvo nustebinantis mokytojų pasisvečiumi, švešiant mūsų jaunimą, ir nepalaužiamą mokinių noro mokyti. Jis papasakojo, kad vienoje mokykloje, kurios vienoje klasėje buvo tik vienas pieštukas, mokiniai juo dalinosi, ligi UNRRA juos galėjo tinkamai aprūpinti mokslo priemonėmis. Iš savo pusės jis pažadėjo padaryti viską, kad mokiniai galėtų mokyti ir būtų aprūpinti reikalingiausiomis priemonėmis ir vadovėliais; pažadėjo atsistoti ir sporto įrankių, nes tik „sveikame kūne — sveika siela“. Nors jam būtų ir labai malonu čia, ilgiau likus, giliau susipažinti su mūsų gyvenimu ir vargais, bet tiksliai susistatyta programa neleidžia tai įvykdyti. Jo laukia tyla kelionė ir dar tuksantai tokių

pat jaunioji ir suaugusių tremtinių. Jo pareiga jais visais vienodai ir teisingai rūpintis. Bismasis kelias jį veda iš Britų zonos per Daniją ir Švediją ir toliau į vakarus. Į visas tas valstybes, kur tik yra lietuvių tremtinių. Kun. Kon-

Laukiamas svečias mažųjų lietuvių tarpe. Nuotrauka A. B.

čius pabrėžė, kad ypatingai brangiai studentų mokslais atsieina Švedijoje, net apie 30 dolerių mėnesiui. Kad ir kokios būtų ikalaidos, jaunimo mokalinimo darbas bus vykdomas. Svečias baigdamas palinkėjo visiems ištvėrmės ir geros sėkmės siekiant šio gražaus tikslo. Jis pabrėžė, kad šiais metais baigiesi gimnazijas abiturientai galės lankyti universitetus. Aukštai USA ir Britų pareigūnai pažadėjo paremti BALF'o pastangas įsteigti Europoje savo skyrius. Tuomet ryšys būtų nuolatinis, o tremtinių pagėdavimai greičiau patenkiami.

Baigdamas šiuos kelis žodžius, jis pareiškė, kad mūsų didžiama — katalikai. Garbingasis svečias paprašė jaunimą už jį pasielsti, kad važinėjant po Europą, Dievas lydėtų jo darbus. Kaip ankstyvieji pavasario vieversiai kyla ir saulė, jis tiki, kad ir jaunųjų maldos taip eina aukštin į švieses. Jo padės jam dirbant iš sunku tremtinių šalpos darba. Išvykstantio aukštojo svečio garbei, jaunie-

ji sugiedojo „Ilgiausių metų“ ir padainavo dar kelias lietuviškas dainas, kurios veržėsi iš nesugadintų širdžių. Svečias maloniai nusifotografuoti su mokytojais, gimnazijos mokiniais ir su pačiais mažiaisiais (Nuotraukos atspausdinsime kitame numeryje. Red.). Mokiniais šaukiant valio, jis išskubėjo į LRK anglų zonos centras. Čia jis buvo sutiktas LRK anglų zonos išliotinio prof. Zubkaus. Iš šių patalpų visai anglų zonoje yra dalinami rūbai, kurie prieš du mėn buvo iš Frankforto a. M. čia persiusti. Tai vis BALF aukos, surinktos iš mūsų tautiečių Amerikoje. Kaip pirmininkas pareiškė, naujos siuntos yra pakeliami į Europą, šiuos rūbus reikia paskubėti išdailinti tiems, kuriems jie būtinai reikalingi. Būtų galima daug ką padaryti, jeigu ne transporto priemonių trūkumas.

Dr. kun. Končius šia proga patys savo rankomis iškėlė kelius lietuviams BALF aukas. Pasitaikė, kad šia diena kaip tik buvo dalinami atsistieję rūbai. Svečias taip pat susipažino ir su gautųjų rūbų statistiniais duomenimis. Ligi šio mato anglų zonoje yra gauta: vyriškos dangos rūbų per 2.000 vien., moteriškos dangos — per 4.000 vien., mergaitėms — 1.500 vien., berniukų — per 1.000 vien. ir daug kitų smulkesnių dalykų, kuriuos čia sunku išvardinti.

Šia proga R. Kryžiaus ambulatorijoje mūsų ištymusi ausų, nosies ir gerklės ligų specialistas prof. Zubkus apžiūrėjo garbingą svečią, ir kaip ligonį.

Svečias pasiskundė nosies negalavimu. Profesorius ištyręs pareiškė: — Taip. Tamstos nosyje reiktų padaryti tam tikrą operaciją — prideginimą. Bet jūs turite tiek daug reikalų ir darbo, o tai padaręs atstruktų čia Jūsų darba.

Svečias atsakė: — Ne, ne. Sveikata palaikus, dėl jos negaliu galintis laiko. Gal tai padarysime, kai būsiau uždaviniu atilikę, prieš grįžtant į Amerika. Dabar padėkite kokių nors tepalų. — Operacija nosyje bus galima daryti Jums išvykstant į JAV. Priešingatai gali pakentti Jūsų sveikatai, — pareiškė profesorius Zubkus. BALF'o pirmininkas, praleidęs kelias valandas lietuvių kolonijoje ir tiek tiek susipažinęs su mūsų gyvenimu, išskubėjo ten, kur jo laukia tuksantai tokių pat benamių, kaip ir mes tremtinių. Tepėdama jam Aukštiausias šiame sunkiame darbe.

Svečias išreikė džiaugsmą, kad jis sutiko daug buvusių savo mokinių iš 1916—1920 metų kapellonavimo laiku Šliaulių gimnazijoje. Tuomet Lietuva taip pat buvo okupuota, bet mokslu dar siekiama, nors ir didžiausių trukdymų patiriant iš okupantų pusės. Jam malonu buvo sutikti savo mokinį, dabar jau V. D. Universiteto Kaune docentą — vidaus ligų specialistą dr. Elvikį, kuris patirino jo širdį ir vidaus organus ir juos rado taip pat tvarkingus. Daugelis jo mokinių yra tapę žymiais žmonėmis. Jo nuomone, tai vis geros seklos vaisiai.

Dėl mūsų dabartines padėties taip pat nėra, anot jo, daug ko baktūti. Mes būsime visiu kuo aprūpinti, o laiku atėjus mūsų reikalai nebus pamiršti. A. B.

INS iš Madrido praneša, kad Ispanijos kabinetas yra atleidęs Albos kunigaikštį ir 5 kitus žymius monarchistus iš vadinamo parlamento (Cortes) dėl to, kad jie buvo pasirašę deklaraciją, paslūsta Don Juanui jį parenti.

BALF'o Pirmininkas dr. kun. Končius dalina USA lietuvių dovanas tremtiniams. Nuotrauka A. B.

Pr. Ališauskas Talismanas

Kai pavasario saulė jau bėrė skaisčius spindulius, lyrie žaidė Neris pakrantėse, kai ankstyvasi vyturelis plasdavo virš drėgnės alusojančių Lietuvos laukų, o pievos audė žalią ir gražų kilimą, tuomet Vincas Augėnas vienplaukis sėdėjo savo buto pašaly ir gerėjoji atbūndantis gamtos grožiu.

Galvus pietų vėjelis kėdėjo jo tamsius plaukus ir, lyg-besimelintinis kaukiu, savo švelniais pūkeliais glostė Vinco veidą. O jis kietai sukauptu žvilgsniu stebėjo skaidrią dangaus mėlynę ir skendėjo svajonių jūroje. Tuomet dangus buvo toks giedras, kad niekas nedrumsėtų jo skaidrumo ir Vinco nukreiptam žvilgsniui neustojto jo gražaus reginio.

Ši žavioji aplinkuma ir neišmatuojamo dydžio dangaus erdvė leido Vincui svajonėmis nuklysti tolyn ir praeiti, kuri, anksčiau, nebuvo diuginanti. Taipogi laikas ir vieta leido jam netrukdomai apžvelgti ir skaudžią dabarties tikrovę.

Čia jis prisiminė tą birželį, kurio ankstyvi rytai žiaurus žmonės atsyrė ir išvėrė nežinon jo sužadintą Dalia, pervelgė jį ir dabarties sunki Tėvynės padėtį. Lietuva tuomet kentė sunkų vokietijų okupacijos jungą...

Nors ir slėgiantis nuotakis ir skaudūs pergyvenimai, jo širdies giesmės sutvyrėjo ir skaidresni pragiedurių. Tuos pragiedurius išjėbė atbūndanti gamta ir todėl suraminimo gaida suplaskė Vinco sielą.

— Išaušo pavasaris gamtoje, išauš jis ir mūsų Tėvynėje. Pasakyti bujontai netiesybė turės sudrėbtį prieš kietąjį Teisybės ginklą — pagalyvoti Vincas.

Bet štai, sukauptą dangaus berybė Vinco žvilgsniui sudrumė mažas mažiškas pilkas debesėlis. Jis, tartum mažą žaislą kuoktelė, užsilo, o prieš akis ir užstojo skaisčiai žviesūs saulė...

— Ak, tu nenauđėli, — sušnabžėjo suplykę Vincas. O kiek palaikus, savo pykdo mintį dar papildė:

— Ir gamtoje viešas lygiai taip, kaip realiam gyvenime... Kartais sušvinta skaidresnės valandėlės, o kartais vėl jis užstoja tamsūs debesys...

Po keleto minučių ir vėl debesėlis nuplaniavo ir žali, o saulės spinduliai vėl atsirėmė į žemę. Čia jie žaidė visokiausiomis varšomis ir bėrė į žalią įvairia spalvių žviesų pluoštus...

Deja, nepaprėjo nei pusvalandis, o neuomara debesėlis ir vėl užsilo ir saulės priekį. — Iš pradžių Vincas pyko ant jo, bet vėliau nusiramino ir, netgi su pasitenkimu, ėmė stebėti mažiškos debesėlio žaisimą.

Debesėlis ilgokai žaidė: čia užstodamas saulę, čia nuslinkdamas tolyn ir nuolat keisdamas savo forminę išvaidą.

Sekosi debesėlis apie saulę, tartum mažas laivelis didžio jūroje platumoj. Švelnus vėjelis kilvojo jį iš vietos ir įvėrė, tartum mažytį lengvą pakų gniužulėlį. Jo išvėrėda kartais ištydavo ir paillig kaspinėli, kartais vėl susijungdavo į apvalkesnę formą su daugybe įvairiausių atkarpalių...

Vincas ilgai stebėjo ir vienintelį skaidrijo dangaus keliautoją ir galvojo: — Tas mažas debesėlis, tai tikras lietuviškojo dangaus laisvių karalaitis... At jį pavadinu „Tėviškės debesėlis“...

Kai saulė jau slinko vakarą ir šaltensio oro srovė perbėgo per Vinco šnaučius, jis pakilo nuo suoloiko ir įjengė į kambari.

Naktį atsikule dar ilgai svajavo apie padykus „Tėviškės debesėlių“ ir nuolat bygino ta vaizda su tikraisiais žmogaus pergyvenimais. Gušlėdamas lovoje jis tol svajavo, kol miegas užmerkė jam akis ir paskandino sapnų karalių...

Pavasariui bebengiant Lietuvos laukais ir saulei tolydžio vis labiau kaitinant, po darbo valandų, Vincas vis dažniau mėgdavo pasėdėti patenę ant suoloiko.

Kai jo žvilgsnis nukrypdavo į tuos patius mėlynojo dangaus platus, su nuostaba jis konstato, kad jo akys vis užkliūdavo už to paties neuomarus debesėlio.

Ir nors dažnokai jis keisdamo savo buvimo vieta: viena kartą jis pasirodydavo vienoj erdvės pusėj, kita — kitoj, bet iš Vinco skiračio jis niekad nepranykdavo...

Taip slinko žavusis pavasaris, tačiau jis ne nešė Lietuvos gyventojams tikrojo džiaugsmo. Toli Rytuose padangė vis nūskėsi, o karo veiksmai, artėdami prie Lietuvos, grasino šiam kraštui skaudžiais padariniais.

Nerimo ir Vinco širdis. Jis nuolat sekė radijo žinias ir, kartu su kitais kaimynais, planavo kas reikės daryti, jeigu frontas pasieks gimtojo krašto laukus.

Artėjo vidurvasaris. Žmonės plūso laukuose, pradėdami rugius piau, bet frontas jau buvo atsiremęs į Lietuvos žemę. Patranką kanonados garšai vis labiau girdėjosi, kurie dirgino žmonių nervus ir kėlė klausimą: „Kas bus toliau“...

Kai jau slinko bėglių kolonos tolyn į vakarus, ta kryptimi stumėsi dviareči į Vincas.

Pradžioje kelionės jis nieko negalvojo, nes negalėjo susauktų. Jo širdyje virė kova, kuri mažišai su galusiu apleidžiamu Tėvynės. Jis smarkiai sielosioli dėl paliekamo to krašto, kuriame slėpi tiek daug ir tiek gražių prisiminimų...

— Ach, Vietpatie, kodėl tokia skaudi likimo lemtis — šniždėjo jis peržengdamas pakurtiniją gimtosios žemės pėdą...

— Čia gi lieka mano gimtasis kraštas, lieka mažištyje išbėginėti takai, lieka senutė motina ir kiti artimieji...

— O jį, mano brangioji Dalia, vargsta kažkur svetimam ir tolimam Rytų krašte... Čia šis pasininku kelia tolyn į vakarus ir su daugybe patirčių traukiamas, kad tik toliau nuo to baisiojo siaubo — vis džiauro ir, braukdamas kartais asarą nuo veido, galvojo jis...

Kai Vincas jau keliaavo svetimo krašto laukais, vasaros saulė negalėtingai kepino ir traukė jį jo kaltos sūraus prakaito lašus. Jis nutarė bent kiek stabtėrti ir topolias apaugusio plento pavėsyje pailsėti.

Jis iš besėdėdamas išėdė akis į svetimo dangaus skliautą ir stebėjo jį kaip kitados... dar Tėvynėje gyvendamas jo...

Ir, staiga, jo žvilgsniui atkreipė lygiai tokią, koką anuo laiku matė brangioji Lietuvoj... Jis buvo lygiai tas pats, kuris, lyg padykės vaikūtis, ten ir erzino užstodamas saulę ir vėl nuslinkdamas tolyn...

— A, tai tas pats, tai „Tėviškės debesėlis“, kurį kitados tuo vardu pavadinau — vos ne balsu sukterėjo Vincas...

— Tu, debesėli, dabar būsi mano brangiausis talismanas, tu būsi dalis mano gimtojo krašto gamtos, tu laisvas Lietuvos padangių karalaitis, tu tikrai mano Tėviškės debesėlis...

Tik tu neapleisk manęs šiame nežinomybės kelyje... — pasibūzdomis kartojto žodžius susijungęs Vincas...

Daug dienų Vincas keliaavo Vokietijos laukais. Jį kasdien lydėjo karštos vasaros dienos, bet visomet jis matydavo ir savo ištikimajį kelionės draugą — „Tėviškės debesėlių“. Tik debesėlis kartais planuodavo tiesiai virš Vinco galvos, o kartais ir labai toli nuklydavo į placiuosius dangaus platus...

Vincas susigyveno su juo ir džiaugėsi lyg jausdamasis ne vienas tos didžiiosios nežinios kelyje...

Vėliau Vincas buvo pristatytas prie sunkaus darbo porcelano fabrike. Kasdieną jis 3 kilometrus vykdavo į darba dirvą ir tuo patiu keliu grįždavo atgal.

Jo ištikimasis draugas, kurį jis laikė vieninteliu Tėviškės talismanu, nuolat bėdavo jo palydovu. Jis Vinca lydėjo ir darba ir sutikdavo pagrižtantį iš ten...

Kartais jis kalbindavo debesėlių ir pro asaras maldaudavo:

— Mielasis drauge, debesėli, nuplanurk platiomis dangaus berybėmis ir mano Tėviše. Ten apstok ties mano gimtąja sodyba... Gal pamatysi ten tarpvartį berimanią ir belaukiančią pagrižtančio sūnaus mano senutę mamą...

Pasveikiną jį ir pasakyk, kad aš pasiilgau savo brangios Tėvynės, o ypač pasiilgau glamonijų senutės motinos raukšlėtųjų rankų...

— Juk tu ta viską gali... Nusiskris ir į tolimųjų Sibiro laukų padangę, o ten pasveikin mano brangiąją Dalia... Padaryk ko aš prašau — juk tu gali... — kartodavo iš nuovargio apkepūpus Vincas lipos...

Taip bėgė laikas ir slinko valandos vis pirmyn, neįdamas užmarinti sunkias Vinco vargo dienas... Laikas artėjo rudeniui. Gamta pabūro, apsiniauė, kaip ir pati Vokietijos padėties. Kasdieną lyjo lietus, o virš miestų sproginėjo bombos ir žuvo tuksantai žmonių...

Kasdieną kaukdavo sirenos ir skelbdavo, kad mirė nauš lėktuvų junginiai artėja...

Tuo laiku diegu Vokietijos gyventojų tikėjimas pergalę, o kai diegu vasaros skaisčiosios dienos, dingio ir... Vincas numylėtasis talismanas — „Tėviškės debesėlis“... Jis pranyko besišiašiančių didžiųjų padangės debesų jūroje...

Kuri profesija tinka svetur ir būtina Lietuvoje?

Julius Šakelė

Darbo ir profesijos klausimas šiandien yra visiems lietuviams trenkiniams (ypač kaip ir kiti tauči trenkiniams) labai aktualus. Jūs yra ir bus aktualūs visais trimis atvejais, būtent: 1) jeigu mes greit grįšime į Tėvynę, 2) jeigu mūsų grįžimas lėgėsi ar trumpėsi laisvą užtikrų ir 3) jeigu nelaimingu atveju, bent mūsų generacijai, nebėdami išvyti Lietuvos laukų. Vadinasi, apskritai profesijos klausimas, privalo, nesislėpti, kad būtų pasirinkta tokia profesija, kuri būtų reikalinga tėvynei, bet kuri taip pat duotų galimumo lėgėsi ar trumpėsi laisvą versit svetur.

Ką gi liečia šis klausimas?

Reikia, nevedėjant pasakyti, kad šis profesijos klausimas liečia, mažiausia, bent kokius 80% visų lietuvių trenkiniu. Jis liečia ir tuos, kurie turėję profesiją, ir tuos, kurie nors ir būdami suaugę žmonės, jokios aiškos profesijos neturi, o taip pat ir tuos, kurie yra dar pakankamai jauni ir nori įsigyti profesiją — pasirinkti atitinkamą išimokalinimą.

Gali pasirodyti keista, kodėl profesinio išimokalinimo klausimas turėtų liesti ir tuos suaugusius asmenis,

kuris juos turi savo nuolatinę profesiją?

Cia reikia turėti galvoje du dalykus. Yra tokių profesijų kurios tik nepriklausomoje Lietuvoje, tinka svetur ir vėl tik būsimoje Nepriklausomoje Lietuvoje. Tai gydytojas, vaistininkas, inžinierius, agronomas ir gal keletas dar kitų profesijų. Bet vis dėlto ir šioms žmonėms profesinis lavinimasis, profesinių žinių gilinimas šiandien yra būtinas. Karas, įvairios ir labai žiaurios okupacijos, išlėtimasis ne viena profesionalą begalio atitolino nuo jo darbo, išmėtė iš vėžių, galima sakyti, stačiai profesiniai paralyžavo. Apie kokį nors pažangą per tą laiką — ir kalbos nėra. O kas netengia pirmyn, tas atsilieka ir panašiu senka atsiu. Tokioje padėtyje yra atsidūrę dauguma tų asmenų, kurie nepriklausomoje Lietuvoje yra turėję savo nuolatinę profesiją. Tad kiekvieno tokios rūšies profesionalo tiesioginis uždavinys yra neatidėliojant įsiginti:

pasitobulinimo ir pažangos siekimo

darba. Be šio dauguma profesionalu ne tik negalės čia svetur įsikūsti, komferta daryti, bet ir nepriklausomai Lietuvai bus daug mažiau vertingi, negu jie seniau buvo Lietuvoje. Proga savo žinomas pagilinti, praktiškai pasitobulinti galima surasti daug. Seniau jau specialiai tam tikslui vykdomose ir užsienio, o dabar esantieji čia. Neriklia tesitinti, kad čia nieko neliko, viskas „sugriauta“. Liko, dar daug liko — mūsų pakakti. Tik reikia stiprinio noro ir iniciatyvos. O asmeniška turime medžiagines sąlygas dažnai ne tik keičiančias, kaip seniau būdame „komandiruoti“ ar savo lėšomis atvažiuojant pasitobulinti ir ušienai. Apie tai kiekvienas profesionalas turi pagalvoti ir veltui nepraleisti progų, kurios jo tolimesniais gyvenime gal ir nebeapsikartos.

Mažasis didvyris

Karta mūsų šalei, ne ta, kurioj gyvenam — ji ne mūsų, bet kur šiemė, augom, dabar toll nuo čia — Lietuvos galim užpuolę piktai priešai. Jie degino sodybas, vergė ir žudė žmones, plėšė turtą, kaip vagys, kaip žmėdžius tikiuosi. Tadą suklio visa Lietuva. Nuo Nemuno, Ventos, nuo Dubyvos, žemalčiai, aukštaičiai, drakai ir kėpsai — jauni ir seni, kas tikrai nu laikė ginkla, išvė savonorišs ginti savo tėvų žemėlės.

Priešų buvo kaip skėrių daug — be skalūdas, be krašto. Nors daugel jų krito, bet vis dangiau plūdo naujai.

Vienas tokių nuomūnū priešų būrys baigė apsuoti mūsų kaimą. Lietuvos kareiviai gindamiesi kovoję kaip lietai. Jie gerai žinoję: jei puolančių priešų neištengs atremti, žinios gresia miršti arba žiari nelaisvė. O kas kada pausuly girdėjo, kad lietuviai gyvas pasiduotų ar metę ginklą bėgtų iš kovos lauko!

Kaimo gynėjams tebuvo viena išelstis: kovoti ir kiek galint greitai gauti pagalbos. Ne per toli, kitam kaimė stovėjo atsarginis kareivių būrys. Bet kaip prisitaukti, ką pasiūsty? — Prieš kirkvieną mūsų kareivių puolė dėsimtis priešų. Nė vienas kovotojas negalėjo net ir trumpiausiai atkimirai pasitraukti iš savo vietos. Seneliai, moterys ir vaikai seniai iš kaimo buvo išėję. Tik vienas Algūkas, kuonė vėrdamas, niekur nesitraukė nuo tėvelio, kuris taip gi kartus su kareiviais kovėsi iš gimtajai pastogė.

Kai karininkas rūpinosi, kurio būdo prisitaikyti drągas, rūpė jo pribėgę Algūkas. — Ar galu pranėsti, — jis pasistūlė. — Tėvelis sutinka mane laisti.

Karininkas permėtė akimis atsūioniemęi savanorį. Jis paklausė: — Ar tu nebijoji, Algūku? O jei tave nušaus!

Asi pasilenkiu bėgdamas... ir mane nepataikys, — berniuko išbalę veidelis buvo rimtas.

Kulkos šnabždėjo molinėse trobesių sienose, šokinėjo atsimušdamos ir akmeninis tvarto pamatus. Kovotojai dirbo sušę. Algūko tėvelis, išgūlęs kulkošvaidd, leido kaspiną po kaspiną.

Dabar kitas klausimas. Yra nemaža lietuvių trenkiniu su tokiomis profesijomis, kurios Lietuvoje tik, buvę ir bus reikalingos, bet svetur visai arba mažai pritaikomos. Tai didelis būrys įvairių administracijos valdininkų, tarnautojų, buvusios kariuomenės dalyvių ir panašių. Jų tarpe, žinoma, yra daug gabių ir sumanū žmonių, kurie Lietuvoje atsidkavo sau svarbius uždavinius, bet jų išgiliosis profesionali išimokalinimas bei išgilinė darbo praktika

nėra arba yra ne visai pritaikoma

gyvenimui ir darbui svetur. Vė, štai šitai žmonių kategorijai reikia nedelsiant susirūpinti arba

K. Bradūnas

Prie žemės

Meo tauša ramų žemdirbių, O kur bėrščiusi kanūs žventos, Kiek iškalūsūs žodžių grubių, Gindama panemūnių krantus! Ten pilialakni slenka žemys Akmenėlis sunkus pamėšui, Ir jaučėsi — skęsta mano širdin Gyvo kraujo lašu. Skęsta dirvon, kur grūdās išaugę, I tą rasą išdabro žiedų, I kalnelį, mane kur pašauka Stebuklingajā naktį vardu. Kur pašauks, kaip šimtus žemdirbių... Epopėjos jų knygoj nerast, Neatsikirti, nors metais stebiu, Kur ten šėmė, miškai, kur šį patė.

(Iš jo eilėraščių rinkinio „Sveitmoji duona“)

laikiniai keletai savo profesiją, išimokalinę kitos srityje arba pasitobulinti lėtimame nos darbe, kuri seniau ar kaip šulėtinę profesiją turėjo arba iš pamėgimo dirbo. Pavyzdžiui, neretas valdininkas, parėjęs iš tarnybos ir savo nuosavus namus, labai mikielai pasireikėdavo kaip su manas durų, langų ar kitų smulkių darbų tvarkytojas. Panašiu pavyzdžiū galima būtų ir daugiau pririnkti. Reikia tik pažymėti du dalykus. Išmoki naujos profesijos niekada nėra žalinę, net ir tuo atveju, jei netrukus grįžtūmėm į Tėvyne. Tai viena. Antras dalykas, kas ka abejoja, ar galima taip greit išmōkti amato. Žinoma, nelengva. Bet jeigu ju išmōksta mažos inteligencijos žmonės, tai juo labiau ir greičiau tai turi būti priemama žmōnėms, turintiems didesni išsilavinimą, pažangesnį skoni ir platesti gyvenimo akiraštį. Nėra nieko nenugalima. Reikia tik visiško įsitikinimo, kad reikais būtinas.

Kurių gi amatų reikėtų mokyti

čia minėtus profesijų žmōnėms? Labai populiarūs, stačiai madingas, dabar šoferio amatas. Daug kur stovyklose dabar užsėrėjo i šoferių

kursus ir vyrai, ir moterys, ir seni, ir jauni, ir viduriniai. Neretai bet gi po pirmų entuziasčių priimtų pamokų šoferius kursantų skaičius katastrofiškai mažėja. Tada atsitinka labai dažnai todėl, kad šoferiavimo kandidatai atsi pagautų lakios fantazijos apie kinematografiškus linuzimus ir puošnius kino žvaigždžių šoferius. Kad gi ateina pilkoji realybė su tepalotomis rankomis ir gūlejiu ant purvinos žemės (beremontuojant) po mašina — iluzijos dingsta ir šoferiavimo amatas pasidarė „nebežavus“. Tad i šoferiavimą reikia žūrtėti be fantazių ar iluzijų ir ju rintai imtis. Tik tada iš jo uždirbsi duonos kėsnį.

Labai idomi sritis būtu įvairūs gaminiai lietuviški-tautiniai motyvai, taip kaip ta darbą buvo pradėję „Marginali“ Kaune. Cia kūrėybini darbas. Jo imtis kaip tik tiktu mūsų inteligentinėms pajėgoms. Rinka tokiems gaminiams atsirastu ne tik Europoje, Atrodo, juos pirktų ir užjūrio žmōnės, kaip atminimą iš Europos. Suprantama taip bus tik tuo atveju, jei darbas bus skoningas ir priderintas aukštesnei civilizacijai. Yra, žinoma, ir daug kitų amatų kurie gerantuotų bent minimum pragyvenimą ir kuri išmōkti nėra taip sunku inteligentiškam žmōgui, kad ir per trumpesnį laiką. Pavyzdžiū, eilktros instaliatoriaus darbas nuolat ir visur bus pageidaujamas. Statybos dešimtiniuko amatas nėra toks sunkus ir kiekvienam inteligentiškam žmōgui per trumpesnį laiką įkandamas.

Apie

sąkaltaibos, kalkulaėijos ir buhalterijos darbo sritis taip pat daug kam reiktų pagalvoti. Cia bet kurios kalbos labai geras mokėjimas nėra būtina reikalingas, o tokių žmōnių paklausa ir užsienyje (net gi Unros ir karo valdžios imonėse ir įstaigose) gali būti nemaža. Tai, žinoma, tik keletas pavyzdžių ir minčių gilieniam ir praktiškam apgalvojimui. Kiekvienas sekąs gyvenimo praktikai gal dar ne vienas tinkamosi amats surasti, o taip pat ir būdus, kaip lengviau teoretiskai ir praktiskai prie to amato prieiti. Tai tiek apie tuos amatus, kurie jau turi kuriu nors profesiją ir privalo i ju arba pagilinti, atnaujinti ar eventualiai pakreipti i naujas vėdes.

Dabar apie tuos senesnius ir visai jaunus žmōnes, kurie iki šiol dar

Jokios profesijos neturi.

Ar šie nekabėsiu apie tuos amatus (apie jų lyčių), kurie nori ir gali išėiti bendro lavinimosi mokyklą (gimnaziją) ir kurie numato galimumą lankyti universitetą ar kitas specialias aukštesnias mokyklas. Tokiū žmōniū pastangas reikia tik sveikinti ir visais įmanomais būdais remti. Bet gi yra daug žmonių, kuriems jau ir nelaimioje ateityje teks patiems sau duoną uždirbti ir artimuosius išmaitinti. Kuos profesijos jie turi griežti, ką jiems patarti? Gal ne vienam ir ne vienai toks patarti atsakytų gražiū, bet visai neiškių ir nerealiū atetiesis sva-

joniu — ir imtis amato. Ypatinai tėvai, kurie galutinai turi spręsti savo vaikų išmoksinimo klausimą, turi imtis visi savo išminti. Ir tie tieviai, kurie šiandien turi nemažai pinigėlių, „akmenukų“ (kuukus, bet visiems suprantamas pavadinimas) ir kitokių patraukliū durtelū, turi taip pat pagalvoti, kad visų šių gerų dalykū vienu ar kitu būdu galima nustoti (tokių pavyzdžių turime gana) ir jie jokiu būdu dar neuztikrina jų vaikams „poikušos“ ir ramios ateities. Reikia viską taip svarstyti, taip moksletis, kad jie, bėdės atveju, ir be tėvų paliktu „akmenukų“ galėtų išsiversti. O jei turės amata ir „svačius“ tėvų palikimus, tai jų gyvenimas nuo to nepablogės. Neuzmirškime ir to, kad jeigu iki šiol tėvams kartais ir ne taip sunkiai sekėsi viena ar kita turėti susimedžioti, tai lengvai gali ateiti (ir tikrai ateis) toks laikas, kada daugumas teks vėsi iš rankų ir prout pajėgų gyventi. Taigi šioje srityje tėvai dėl savo vaikų išimoksinimo privalo turėti

atsargius ir realius sprendimus,

kad ateityje netektų gailėtis.

Dabar klausimas: ar bus reikalingi amatininkai Lietuvoje? Atsakymas be jokių dvejojimų yra griežtai teigiamas. Gausiausia amatininkų grupė turėtų būti

statybos srities amatininkai.

(mūrininkai, krosnininkai, skardininkai, staliū, dązytaiji, tinkorai, betonavimo meisteriai, vandentiko ir kanalizacijos ir pan. specialistai), kurių Lietuva vis per mažai ir pirmiau turėjo. Po karo gi bus jų tikras badas. O juk Lietuvoje kuone viskas sugriauta: miestai ir kaimai, prekybos ir pramonės imonės. Visiškai reikės atstatyti. Sveitūniū amatininkų (nors jie ir nebus pageidautini iš viso) iš niekur bent pradžioje negausime. Tad savo statybos amatininkų paruošimas yra labai aktualus ir skubus mūsų visų uždavinys. Be statybos amatininkų nė Lietuvos neatkursime! O be to kiekvienas statybos amatininkas ir bet kur kitur Europoje turės visuomet darbo. Juk visur eis sugriautas Europos atstatymas. Tai šis amatas tinka ir svetur, bet jis yra būtinas ir Lietuvoje. Tai tik vienas pavyzdys.

Yra ir kita amato sritis, be kurios specialistų Lietuva negalės gyventi. Tai įvairiausiu žemės ūkio mašinų bei padarų taisymo amatininkai. Kitaip nė negalime išvažduoti Lietuvos žemės ūki, kaip tik smarkiai sumedchnizuojama. Jei to nebūtų, žemės ūkis (nebeturint apsaugos muitų) neiškaiqtų pasaulinės konkurencijos. Taigi mašinos, įvairiausios mašinos ir padargai. Gi, kaip žinome, tie dalykai greit genda. Jeigu nėra kas juos laiku (darbo ir karšio metu) greit pataiso — juos nustoja prasmes. O specialistas taisytojas dažnai brangia mašina amžinai „nutašo“. Taigi, čia vėl reikalingi amatininkai, kurie ir svetur (iki grįžimo i Lietuvą) galės pakankamai ir padoriai verstis.

Daugiau tokiu amato srities pavyzdžių ai nemėšiu. Tai perdang vietos užimti. As tik

— Bet koks gudras vaikutei! Jis atsinaima, ka tokiu atveju darydavo kareiviai. Vienam jų kulka taip pat sužeidė ranka. Neturėdamas nieko kito, jisai perplėšė marškinius, su jais užveržė žaizdą ir vėl i rankas padėmė šautuvą.

Kokia laimė! — Kailiniū kieniuū Algūkas rado nosinę. Vieną jos kampa įsikandą i dantelius, su antrąja ranka apuoka žaizdą, užveržė, vargais negalais užrašė.

— Kad tik pajėgėjau, — baimės mintis pradėdė krimsti Algūka.

Jis vėl rieda baltais laukais, bet žingsnelis nebe toks. Kad ir lengvai — nagėmė apsaufis, vis sunkėnes darėsi kojos, mažėjo žingsnelis. Lėčiau, bet vis dar iš rankutės sunkėsi kraujas, širdėnėlė smėgėsi skausmas, krūtinėje trūko oro. Nuo plūstančio prakaito rūbai lipę prie kūno, kailinukai pasdarė sunkūs, nebeapkėlimi.

— Jei taip juos nūmesčiau, gal būtų lengviau? — pagalvojo Algūkas ir nusimetė kailinukus.

Palikus vienu švarkeliu, pasidarė lengviau, bet pašėjus kiek pasunkėjo ir švarkukas. Nusimetė ir švarkuką Algūkas, kad tik pasiektų kaimą. Kad tik išgelbėtų ten likusius karius.

Dabar jis ėjo laukais vienmarškinis. — Žiema, baltais užsnigūniais laukais, šaltūi spuždiant. Eina, galvutė linksta žemyn, sunki. Pačiam šilta, netšveris. Akmirkom prie ašis užkrenta, lyg pilkas audeklas, migla. Tada sutėjo Algūkas. Ištiesęs rankutes nori prastumti užkriusią uždangą, bet ji sunki, nepajudinama. Algūkas sukumpo i sniegą.

— Kelkis, kelkis... — šaukia kažkas jį. — Jau tebetoli kaimas ten pašėsi, kelkis, — žadina jį balsas.

Algūkas sukaupeš jėgas pakella galvutė iš sniego. Dabar lyg geriau. Jis dar rankute pakabina sniego žuigėtelę, priėmė prie verdančios galvutės. Šaltas užsnigėjis jį atgaivina. Jis apsisvalgo, kur jis gal.

O, šia pat kaimas! Dar kei žingsnelis lauku tuoj viokėlis ir... kaimas.

Algūkas paima save paskutimam žingeniū. Klūpdamas ir vėl pasikeldamas, žingeniū po žingeniū pasieki kaimą.

Staiga jam iskilio klausimas: ar jis beras kareivis čia, gal jie iškubėjo pagelbon kitiems. Kas tuomet?

Kai jis prieėjo prie pirmųjų kaimo namų, nuo vieno namo atsibėgė kareivis ir kėjo tiesiai i jį. — i Algūka. Ginkluotas šautuvu, granatomis, viskam pasirožęs.

Kokia laimė, kad jį sutinku! — pagalvojo Algūkas. Drebančiai rankele jis padavė kareiviu voka. Sulankstyta, kruvina voka. Dar norėjo kauka pasakyti, bet staiga prieš akis vėl iš kažkur atsirado drobulė ir užkrito ant jo. Algūkas priešais kareivių sugrūvo ir nebeapsikėlė.

Nustebęs kareivis greitai pasilenkė, pasėmė ant rankų vienmarškinį karšta, visa degenti ir drebančį Algūka ir nusinėjo i būstinę.

Būrio karininkas, atplėjęs voka, viską suprato.

— Šitas mažas berniukas yra didelis vyras! — pasakė sustojūdas karininkas. Jis skubiai išmūtė kaimė kovojantiems draugams pagelba, o Algūka išakė skubiai nuvežti i miestą, ligoninėm.

Laiku pasiūsta pagelba išgelbėjo gynėjus ir nugalėjo priešus. Kas iš jų liko gyvas, pateko mūsų kariams ar spruko, iš kur buvo atėjęs. Miestas su ligonine buvo toll, gal už 30 kilometrų nuo kaimo. Užėjo šalta naktis, nors ir gerai šūptas i šiltus kailinius, Algūkas suhalo, ėmė dar daugiau kareičiuoti ir silpti. Visai jau netoli miestui, austant aušrei, Algūkas mirė.

Jis mirė ant kareivių rankų... Ant tų Lietuvos kareivių rankų, kurių turp buvo jo tėvelis ir kuriuos jis labiausiai mylėjo. Jis mirė už savo kaimą... už savo mylimą kraštą...

Kai nedidelį ju karštą kareiviai leidė i duobę, ji uždegė gražiausiu geliu puokėtes ir nušėdėjo atsiveikimino švėiai.

Pavasari ant Algūko kapo sužydėjo gėlės, medžiū išskleidė lapus. Lietuva tada jau buvo laisva. I kieta lietuvių pasipriešinimą atsiėjo visų priešų dantūs, aukos buvo neveltūi kritusios.

Algūko vardas nebuvo pamirštas. Pulkas, kurio karius jis išgelbėjo, įtraukė jį i pulko karbės karių sąrašus. Mažučio Algūko, kaip vis prasiklaidusios jaunatės gylėtės, atvaizdas kabėjo šalia didžiųjų Lietuvos vyrų paveikslų. Jo žygiū iškėlė jį aukštai ir pasėdėjo pavyzdžiū kitiems.

Paulius Gaubys

Dešimt įsakymų nuo karaliaus bokšto kalno

apsistosis (ir tai labai suglaustai — todėl ir nevisu galimumu iškelius) ties trimis klausimais. Pirmas klausimas būtų toks: ar kraštui pramonėjant, masinei ir mechanizuotai bei standartizuotai gamybai besiplečiant,

yra užtikrinta amatininkų ateitis?

Tokios baimės reikčia ne vienas žmogus. Sakoma, ateityje viskas bus gaminama fabrikuose, viskas bus gaminama dideliais kiekiais (ir baldai, ir drabužiai, ir batai, ir frankai, ir kiti ger dalykai), tai ar galės tas vargas amatininkėlis išlaikyti konkurenciją, ar ir viso beverta būti amatininku, ar verta žmones skatinti eiti į amatų? Klausimas, žinoma, labai platus. Dėl to reiktų atskirti išskirti. Trumpai sakant, yra čia toks rėkimas. Yra tokių amatų, kuriuos mašina ir fabrikas tikrai iš gyvenimo, jei ne visai, tai bent didelėje dalyje, išims. Pavyzdžiui: batų, drabužių suviėjus, stalus ir pan. Yra tokių amatų, kurių kokią mašina nenugalės. Tai daugumoje mano minėti statybos ir remonto amatininkai. Plaukų kirpėjo, kosmetikos (ponių gražintojo) specialisto jokia mašina nepavaduos. Yra amatų, kurie tik dėl to gyvenime atsiranda, kad fabrikai pradeda masinę gamybą kuriu nors nauju dainku. Pavyzdys: radijo aparatų visokių elektros įrankių (plytelių, prosų ir kt.) taisytojų. Pagaliau ir drabužių ar batų suvimimo ar baldų gamybos srityje mašina neturės monopolio. Visada buvo ir bus žmonių, kurie turės daug pinigų ir norės ir baldus, ir batus, ir drabužius, ir kitus dalykus turėti originaliai, pagal savo skonį ir pageidavimus padarytus. Tokie žmonės eis ir toliau, kaip iki šiol, tik pas kvailikuota, aukšto skonio ir sugėdijimo amatininką.

Antus klausimas yra toks. Ar amatas yra pakankamai garbinga profesija?

Čia visų pirma reikia pasakyti, joks padorus darbas žmogaus garbės nemėgina. O amatas yra gražus to paties žmogaus

proto ir rankų darbu junginys. Štai tuo ir skiriasi amatininkas nuo paprasto fizinio darbo darbininko. Amatininkas pats planuoja, pats kalkuluoja ir pats su negausiais savo padėjėjais vykdo darbą. Taigi, amatininko darbas yra kūrybinis darbas. Tai jau intelektualinis yra amatininkas, tuo sėkmingesnis yra jo kūryba.

Trečias klausimas — tai amatu mokslo organizavimas iššūrimė.

Šitas reikalas atrodė skubiai reformuotinis. Dabar beveik kiekviena stovykla reikią savo iniciatyva šioje srityje. Tąta labai gerai. Bet kiekviena stovykla sugaista labai daug laiko svarstymui ir sprendimui tokių klausimų, kurie kitur, jei ir ne pavyzdinai, tai bent visai paprastesniai išspręsti. Sutaupymui energijos ir greičiam amatu mokslo ir amatininkų reikavimui būtų reikalingas neabeididuliojant sudaryti, iš pradžių gal ir laikina, amatininkų reikalams pakankamai kompetentingą

centralinį amatu biurą. Šis reikalas yra neabeididuliojanti skubus, nes matome, kad amatininkų išmokslinimas yra ne tik vienas iš kertinių Nepriklausomos Lietuvos pagrindų, bet jis sudaro taip pat rimtą pagrindą tam, kad lietuviai iššūrimė galėtų surasti sau pakankamų pragyvenimo šaltinių.

Sovietų armija prašo žemės iš Austrijos

The Stars and Stripes rašytojas Arthur Naves praneša iš Vienos, kad Sovietai paprašę 60.000 akrų ūkiškos žemės pietinėje Austrijoje perleisti raudonajai armijai apdirbti. Tas sukėlęs nerimo Austrijoje vyriausybėje, Amerikiečių, Anglų, Prancūzų ir UNRRA-os bustinėse.

Rusai prašymą iškėič Austrijos vyriausybei visai nieko nepranešant Sąjungininkų kontrolės komisiškai, kas prietarauja ankstyvesniams sutarimams, pagal kuriuos Austrijos negali būti jokiu maisto paimti okupaciniams kariuomenėms.

UNRRA-os pareigūnai tvirtina, kad 60.000 akrų žemės davimas teiks Rusijos dalinaiams maisto ir tas reikš, kad JAV valstybės turi duoti maisto Austrijai, arba Amerikos ūkininkai sakys, jog jie turi maitinti raudonąją armiją. Vakarų pajėgų buvo suprasta, kad tas Sovietų prašymas reikią ne tik lūžio pastikėtoju, bet tas dar rodo, kad Sovietų Sąjunga neketina gausios okupacinių kariuomenės iš Austrijos išraukti maisto bei metams. Skaitėjai juos, kad 60.000 akrų užteiktų išmaitinti 100.000 žmonių per metus.

Rusijos politika dėl pragyvenimo iš tos žemės Vakarų Sąjungininkų oficialiai buvo ignoruojama ir praclityje, bet paskutinis veiksmas galės rimtai atsiliepi ti Sąjungininkų Taryba.

Britų ir amerikonių okupacijos pareigūnai mano, kad svarbiausia Rusijos priežastis esanti ta, kad ji norinti išlaikyti Austrijoje 150.000 karių, kad Rusijoje maisto trūktų. Jei Rusijoje šiemet bus geras derlius, raudonoji armija galės būti sumažinta Austrijoje, o jei derlius blogas — jėgos gali būti padidintos.

Rusai savo pranešime pažėičia Austrijoje denacionalizacijos programos sulėtinimą, ir „pandigines načių“ bei „fašistų veiklos augimą“, norėdami pateisinti didelio skaitėius kariuomenės laikymą.

JAV valstybės, D. Britanijos ir Prancūzijos okupacines karines pajėgas yra pusiau mažėsinės negu Sovietų ir neaužia načių veikimo. Beto, jos svarsto tolimesnį karių sumažinimą.

Pastaruoju metu lietuvių periodiniuose leidiniuose buvo daug rašoma apie įvairius mūsų visuomenės gyvenime pasitaikančius negeroves ir nuorodoma, kaip įvairiais atvejais turėtų būti laikomasi. Šia proga norisi tas mintis dar kartą sutraukti pakartoti bei svarbesniais pabrėžti dešimties įsakymų pavaldus. Šių įsakymų pavadinimas paėina iš to, kad jie yra parašyti toki pavadinimu turinčio kalno papėdėje.

Tėbūnie šie visiems skiriami įsakymai tais laisais, kurie, kartų su tūstančiais kitų panašiu, prisidės prie didžiulių kliūčių akmenų, pastojų kelią į mūsų tautos laisvę, prakalimo.

Štai tie įsakymai:

I. Neturėk kitos minties, tikta viena: mano gyvenimas lemia mūsų tautos gyvenimą, o nuo tautos gyvenimo priklauso vis ne tik mano, bet ir būsimų kartų gyvenimas.

II. Nelark savo tautos vardo be reikalo. Savo asmenišką gyvenimą tvarkyk taip, kad nei lietuvis, nei ypač svetima tautis negalėtų tau padaryti priekiaštų. Žinok, kad kiekviena tavo kultūrinio ar visuomeninio gyvenimo graži pastanga pasitarnauja mūsų tautai.

III. Šventai būk ištiktinęs, kad pasulyje įsi galės tikroji taika, kurioje triumfos tiesa ir nebeužgisiantis smurtas bei agresija.

IV. Gerb atstovus ir pareigūnus mes globojančių Vakarų Demokratių, kurių vadovai ne viena proga yra nurodę tikruosius žmonijos idealus ir pabrėžę, kad šių idealų vis siekiama iki jų galutinio įgyvendinimo.

V. Neuznėsk savo gyvenimo vilties jokiomis aplinkybėmis, net jei atrodytų, kad visos patamsių galybės padarė prieš tave nemokslą ar staiga prieš tave atsivėrė pragaro bedugnė.

VI. Nepaleisk savo blogų įpročių vadai, mėginamas apgauti savo sąžinę neišmintingais tvirtinimais, kad demokratinė santvarka jokiu nekam negali apėiti tavo pamėgimas gruoaktuoli, trūkumai, kelti mustynes ir panaiiai. Žinok, kad tokia savo laikysena kenki visai lietuviškajai visuomeni, o tuo ir pats sau.

VII. Nevok iš kitataučių, o taip pat ir iš savo tautiečių, siekdamas ar tai nevaria savokuliacija, ar tai degtinės prekyba, ar tai neteisinių gautų gėrybių pasikirstymu pralobimo tikslų. Išsamonink, kad spekuliacijos dugragalaviskas teisinimas — ošą prieš spekuliaciją iš pavydo nusistatė tū, kurie pats nesugėba spekuliuoti — yra paniekos vertus, ižeidiantis tautos reikalių bojančią visuomenę, o taip pat panašus teisinimas parodo, kokiais siaurai savnaudikiškai tikslais remiasi šis pragalintingas darbas. Yla išlėnda iš maisto — venk vis ta, ka draudžia mūsų globojant, ypač jei tas semina lietuviu vadai.

VIII. Nekalbėk neteisai prieš savo artimą, jį šmeidždamas, apkalbėdamas ar be reikalo itarinėdamas. Visuomet turėk galvojo daktaro Vinco Kudirkos žodžius: „Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi“. Pastebėjęs kokias nors mūsų visuomenės gyvenimo negeroves, nedėsidamas, bet ramiai, objektyviai bei nežeidiantiai kelk jas vietuonim ir stenkis rasti tinkamų pirmėnųjų joms pašalinti: tam reikaliu naudokis demokratiškai bestvarkančią Lietuvos Tremtinį Bendruomenės organizaciją ir jos organais. Visus kal kurių kitataučių šmeižtus ar prasimanyimus prieš mūsų visuomenę drasiai ir pagrįstai atremk, pavarodomas, tačiau, tikta tikrus ir negėdinamus įrodymus. Žinok, kad priežodis „pilik paplavus — vis tiek tik priplis“ yra visai gyvenimiškas, jei nepagrįsti užpuoliami lėka energingai nestremti. Jei esi visuomenės grupės vadovas, — jauk didžia pareičia visais atvejais tinkamai ginti vadovaujamos grupės reikalus bei garbę.

IX. Nėgėsi iš mus globojančių įstalių bei pareigūnių tuojau to, ko jie mums esomaisi aplinkibėmis negali duoti, nė negėsi daryti pasitymų, kuriais būdais mūsų norai reikliausiai galėtų būti patenkinti. Kantriai lauk reijaus, vadovaujamas savo iširinktos vadovybės. Pastarosios darba bei pastangas remk ir skatink, bet netrukdyk ir neardyk savo netinkama laikysena.

X. Nėgėsiak net artemeolio net tolimosio kaimyno anonyvabes ir praustes; visą savo esybę gėisk išlaikyti ar atgausti tū, ka tu turi šventą teisę. Tokia tavo dvasios būseną prisidės prie gerųjų pasaulio jėgų sustiprinimo. Šios gi gerosios jėgos, padedant Aukščiausiajam, anksčiau ar vėliau, prives prie žmoniškumo bei teisingumo pergales ir priartins mūsų išilgotos laisvės aušra.

Štai kokie įsakymai. Įsakymai lėka įsakymais, jie nepretenduoja būti oficialiais įstatymais, bet apeliuoja į kiekvieno sąžinę. Juose daugiausiai kalbama apie nusizėginimą. Tai ne reikią kaltinimo lietuviškai visuomenę aplama. Su džiaugsmu kai kas pastebi, kad lietuviški šiol išlėkis gera varda, dargi didėnį aukštumo, kaip kitai užsieniečiai. Kad ir taip, tai visgi pastarasis tvirtinimas turi fariziejiską charakteri (ir kaip matome jau yra nusizėginimas prieš II-į įsakymą). Tekonstatuoja geriau apie tai mūsų globėjai arba tie kiti užsieniečiai.

Nors ir labai saudu, nusizėginimų papildo ir mūsų tautiečiai. Niekas taip mūsų reikalams nenkenkia, kaip nusizėginimai. Viska darykime, kad jų išvengtume. Tačiau, pasitaiko ne tik nusizėginimų, bet ir taktinių klaidų, išplaukiančių iš objektyvumo bei dvasinės stiprybės sto-

kos ar iš paprasto neapsizėrinimo. Tam paliaustruoti, galima būtų išvardinti visą eilę straipsnių idėjų įvairiuose periodiniuose leidiniuose (jų tarpe ir Mūsų Kelyje), tačiau tai

Jonas Rackaitis

Saulė už groty

Kai prisimenu naktį neramią
Su bangom, su laivais, tavimi —
Iš po kojų čia bėga man žemė,
O aplinkui veidai svetimi...

Be alaus, be sampano, be wiskey
Marių plotais mes buvom giri —
Danguas properšos žvaigždės sutvisko,
Laivai kaukė paklydę naktį.

Jėra kosk, kvatojo, nerimo —
Buvo kažkas didinga išties!...
Netikėjom tada į likimą
I ir burtus laukime nekities.

Gimtos žemės vargų sunkių našta
Mes šadėjom pakelt ant pečių —
Deimantinių žiedų jai parnešė,
Iš padangių sukūjtųjų plaučių!...

Netikėjom tada, kad šių žemė
Pikti vėjai patį siaubs ir kamuos —
Kad vidudienį saulė apstemos
Neberasim tėvynės naštes.

Netikėjom, kad naktį bešadę
Bus taip troškū, klaiku, nerama —
Kad tėvynę ir širdį praradę
Iškelisiam bėd iš namų...

Netikėjom, kad mintį spėnuotų
Sekalais silėni vėl pagaus
Ir kad žydintį saulę už groty
Uždarys tarp lėgam nos žmogaus.

Kaip prisimenu naktį neramią
Su bangom, su laivais, tavimi —
Iš po kojų čia bėga man žemė,
O aplinkui... veidai svetimi.

Vokietija, 1945. 5. 6

(Iš parašytos knygos „Laivai be uostų“)

nėra tikslas. Klysti žmoniškai: kas nedirba — tas neklysta. Lietuviški spauda mūsų pasididžiavimu. Pora paudūjų patiekime tik tam, kad norime paskatinti šioje srityje siekti dar didesnio tobulumo.

We Learn English

Laisvas anglų kalbos kursas „M. K.“ skaitytojams
The Ninth Lesson — Devintoji pamoka

Jau ne kartą buvo minėta, kad kelių žodžių junginiai, jungdamiesi, duoda kartais visai kitą, nepanašią į pirmųjų žodžių prasmę. Paimkime netaisyklingą veiksmažodi „To take — took, taken“ (tik, tuk tūka) — imti, paimti. „To take off“ — bus nuimti. „To take a seat“ — atsėsti. The seat (syt) — sėdinė. To take a drive — išvažiuoti. To drive“ (draif) — važiuoti. „To take pity on“ — pasigailėti. „The pity“ — pasigailėjimas. „To take for“ — palaikyti už. Pav.: „I took you for your brother“ — Aš palaikiau tave už tavo broli. „To take well“ — būti fotogeniškas. „Well“ (uol) — gerai. Pav. „He takes well“ — jis yra fotogeniškas. „To take after“ — būti panašiam. „After“ (afr) — po. Pav. „She takes after her mother“ — ji panaši į savo mitia. „To take care“ — rūpintis, būti atsargiam. „The care“ (kār) — rūpestis, globa. „Take care!“ — atargiau. „I do not care“ — man nesvarbu, man nerūpi. „To be taken in“ — būti apgautam. Pav. „His friends always take him in“ — jo draugai visuomet jį apgauna. „Friend“ (frēnd) — draugas, always (alūs) visuomet. „To take upon“ — prisiminti ant savęs. „Guilt“ (git) — kaltė. „Upon“ (epon) — ant, ant viršaus. Pav. „He took the guilt upon himself“ — jis priėmė kaltę ant savęs. „To take long“ — užtrukti. „Long“ (lōng) — ilgas. Pav. „How long does it take to go from London (Lāndn) to Berlin (Berlīn)“ — kiek laiko užtrunka nurykti iš Londono į Berlyną. „To go“ — eiti, vykti. Berlīn kirtis ant „s“. „To take a rest“ — pailsėti. „Rest“ (rēt) — pailsis. „To rest“ — išilsis. „To take place“ — įvykti. „To take part“ — dalyvauti. „Take it easy“ (yzi) — ramiau, nesidalyvinti. „Easy“ — lengvas. Pašodžiū — imk lengvai.

Panašių junginių su „take“ turime dar ir daugau, tačiau kitos nėra tokios svarbios ir lėnval suprantamos. Pakalbėkim šiandien vėl apie būdvardžius, šį kartą apie netaisyklingai laipsniuojamus. Šie būdvardžiai įgauna visai kita forma laipsniuojant. Good (gud), better, best — geras, geresnis, geriausias.

Tvirtinama, pavyzdžiui, kad vokiečiai okupacijos metu į Lietuvą teatvėrė druskos. Nieką panašaus. Atvėrė druskos, žemės ūkio įrankių, mašinų, trašų, sėklų ir kt. Aha. Sakysite, štai dešifruotas prancūkiškos orientacijos gavalais! Į tai man tik nusijuokti. Atvėrė tam, kad menkai išnašais palaikytų žemės ūkio produkciją, o paskiau žiauriausiomis priemonėmis ta ūkį delimiteriopai apilėmė. Bet vis dėlto vežė ne vien tikta druską. Vadinasi, kam kelti pagėžą, jei tiesa mūsų puseje?

Arba sprendžiamas įkyrus likimo klausimas „būti a nebūtų“? Ir netgi prileidžiama tokia absurdiska galimybė, kad lietuvių tauta, gal būtų, pasmerktą žūtį? Štai kokiuose sprendimuose ir prileidžiama glūdi mūsų pražūties gamalai. Esm giliai ištiktinęs — be krisliefo blogos valios, vien tik per neapsizėrinimą. Nieką nepagalbėti toliau paraiškimas tikėjimas mūsų tautos egzistencija ir kad ji bus nuvesta į svaiojančią laisvę (svajonės paprastai ir lieka svajonėmis — jos neracionalios ir retai teisišdipod). Slėgiant rašinio nuotaka lieka, silpnėsne valios žmogus gali būti nuteiktas beviltiškai. Ar to buvo siekiama? Ne. Tad, nenusidėkime V įsakymu, kad ir per neapsizėrinimą.

Nėbūkime, žinoma, kraštutiniai optimistai, tas mašina budrumą ir veiktinai, bet tikėkime, tikėkime ir dar kartą tikėkime. Jei susikaupytū klūtys ištaisias kalnais, atklaijai grumkims su jomis ir iki paskutinio atodūsio tikėkime teisybės pergale. Vistiek laimėsime. Čia mūsų galybė ir čia mūsų tikro laimėjimo laidas. Jei busi nepalaužiamai dvasioje, lengviau ir visas pasitaikiusias klūtis nugalėsime.

Kai kas gal manytų, kad tai, ko čia reikalaujama, galėtų viršyti žmogiską pajėgas ir ne visomis aplinkybėmis galėtų būti įvykdomas dalykas. Suabejojęs, gal būtų, vandytū nurodyti, kad ir Vokietija buvo savo bandy iki 5 minučių po 12-kos raginama besajūninti tikėti pergale, o vis dėlto pralaimėjo I... Bet čia tegali būti padarytas tik tokai sugretinimas: jie pralaimėjo dėl to, kad, siekdami paminti taika, savo sąžinę sutėpė kitų tautų krauju, kančiomis ir ašaromis; mes gi laimėsime todėl, kad, patys patyrę daug kraujo aukų, kančių, asarų ir materialinių nuostolių, siekiame tiesios pergalės ir nuostisumo tautų santykiuose įgyvendinimo. Žinotiesu yra laikina, tiesa — amžina.

Tačiau, nuostena vien tikėti. Teveikia kas, kur ir ka gali. Kiekvienas savo vietoje. Labai daug jau padarysime, jei gražiai gyvenime, būkime drausmingi, vieningi, visuomeniškai. Nėnusiškime įsakymams, įsilaikykime sąžinės balsą. Tikta visi, visi be išimties, išsigrūstis įsi balas.

Aukščiausiasis tada tikrai laims mūsų pastangas, o mūsų didysis laisvės trokšimas išpildys daug greičiau ir pilniau, negu mes laukiame.

Vasarydis

Bad (baed), worse (uore), worst — blogas, blogesnis, blogiausias
Many (mėni), more (moe), moer — daug, daugiau, daugiausia
Little, less, least (lyst) — mažas, mažesnis, mažiausias
Aukščiausio laipsnio būdvardis dažniausiai vartojamas su rodikliu ties. Pav. She was the most beautiful girl (gerl) of the town (taun) — ji buvo gražiausia miesto mergaitė.
Yra dar keletas būdvardžių, kurie laipsniuojant turi abi formas, bet nenorėdama jų per daug gramatikai varginti, paimsiu juos kita karta.
Pabaigai pakalbėkime apie šeimas ir pirminkime skaitlingus jos narius
Family (famili) — šeima
The Father (fazr) — tėvas
The Mother (mazr) — motina
The sister (sistr) — sesuo
The son (san) — sūnus
The brother (brōzr) — brolis
The daughter (doter) — dukta
The wife (uif) — žmona. (Prisiminkim daugykaties žodžių, kurie baigiasi fraide).
The husband (hasbūd) — vyras
The parents — tėvai
The grandparents — seneliai
The grandmother — bobutė
The grandfather — senelis
The granddaughter — anūka
The grandson — anūkas
The grandchildren — anūkai
father in law — uošvis
law (lou) — įtatasmas
Priedant „in law“ prie žodžio „mother“ — gauname „mother in law“ — uošvė; prie žodžio „son“ — „son in law“ — zentas, ir t. t.

Korektūros klaidų atitaisyimas
Praclitoj pamokų vėl išvėrė keletas korektūros klaidų, kurių svarbiausias noriu šiandien atitaisyti.

Darbininkas, amatininkas — „Workman“ (workman), o ne werkman. Dirbtuvė — workshop (workshop), o ne werkshop. Karštas — hot (hot), o ne „hat“.

MES IEŠKOME SAVUJŲ

Šiame skyriuje ieškujimų skelbimai dedami pagal jų gavimo eilę. Už skelbimo imamas mokestis po 2.—RM už kiekvieną pateiktą amėnį. Šis mokestis reikia siųsti redakcijai kartu su skelbimo tekstu. Redakcija praso visus laikraščio skaitytojus atidžiai sekti visus šio skyriaus skelbimus, ir, turint kokių žinių apie bet kurį ieškomąjį, nedelsiant atsiųsti laiku ieškančiam. Už šią pagalbą visų ieškančiųjų vardu nuosirdžiai dėkojame.

- Lietuviai gyvenantieji Wunsiedel, Hornschuchstr. 80a, Litausches Lager, ieško:
495. Bračionienė-Sidlauskaitė Zofija — Špakauskienė-Kontraintienė Antaninos ir kitų giminių bei pažįstamų.
  496. Urbonas Antanas — Urbono Vytauto ir Urbono Boliaus, Čerdyvių Jono ir Leono, Štelmoko Juozo ir Mikuliaus Antano.
  497. Bračauskienė-Kevalytė Marija — Bračauskas Antano, Didžibaltienės Kevalytės, tės Onos, Augustaitienės Konstancijos, giminių ir pažįstamų.
  498. Normantutė Stanislava — giminių ir pažįstamų.
  499. Kromerytė Benigna — pusbrolis Kremerio Henrikio, dipl. inž. Galinio Broniaus su teima ir kitų giminių bei pažįstamų.
  500. Šaltis Vaclovas, gyv. Oberlingen, Kr. Nürtingen, ieško Krapiavičiaus Kazio.
  501. Bičkus Edvard asaras „Mūsų Kelio“ redakcijai atsisiųsti Gaubio Pauliaus asmens dokumentus.
  502. Gintariėnė Ona, gyv. Traunstein, Litausches Lager, ieško sūnų Kostevičiaus Viktoro.
  503. Galeckienė Antonina, gyv. Neuses 1, bei Ansbach (Mittelfranken), ieško sūnau Gaelecko Henriko.
  504. Šlapkauskas Juozas, gyv. Ansbach, Hindenburg-Kaserne, Litausches Lager, ieško sūnau Šlapkauskas Juozo-Gedimino.
  505. Jūška Konradas, gyv. Wiesbaden, Litausches Lager, ieško savo tėvų Jūškų Antano ir Adėlės ir brolių Jūškų Antano ir Juozo.
  506. Zemanaitienė Irena, gyv. Hamburg-Neugarden, Fischbeck Lager, ieško Kazakevičiaus Zigmo.
  507. Bivainis Jonas, gyv. Memmingen, Kalchstr. 14, ieško sūnau Bivainio Algirdo-Jono.
  508. Kun. Dapkus Dapkus, gyv. Memmingen, Fliegerhorst, Litausches Lager, ieško tėvo Dapkaus Tomo, s. Tomo.
  509. Keizeris Jurgis, gyv. Ingolstadt, Litausches Lager, ieško giminių pažįstamų.
  510. Reivytis Algirdas, gyv. Hanau, Litausches Lager, ieško Trilėjo Jono.
  511. Bernotas Antanas, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško Klenavičiaus Vinco, giminių ir pažįstamų.
  512. Zegendorfas Maksas, gyv. Fulda, Litausches Lager, ieško giminių ir pažįstamų.
  513. Škėniė Cecilija, gyv. Haffkrug, Litausches Lager, ieško Škėno Simo.
  514. Skimbrauskienė-Paukštytė Teresė, gyv. Kassel. Oberwehren-Mattengen, Litausches Lager, ieško brolių Albino, Alfonso, Danieliaus ir sesers Jasiūnienės Onos.
  515. Navickas Bronius, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško tėvų brolio Algirdo ir sesers Joneikienės Stėfos.
  516. Bernotas Justinas, gyv. Kempten, Salzstr. 17, ieško sūnų Bernotų Vytauto-Stasio, Valentino ir Kęstučio.
  517. Damasytė Alma, gyv. Hamburg, Fischbeck, Litausches Lager, ieško tėvų Damašų Martyno ir Marijos, brolių Jurgio ir Jono ir sesers Mortos.
  518. Mikalauskas Bronius, gyv. Hamburg-Neugarden, Litausches Lager, Fischbeck, ieško sūnau Mikalausko Alekso.
  519. Mardosas Jonas, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, Mikikiūnienės Elvyros ir pažįstamų.
  520. Stankus Bonas, gyv. Ansbach, Hindenburg Post, Kaserne, ieško Liutkaitės Aldonos.
  521. Išganaitis Antanas ir Marijona, gyv. (23) Hamburg-Haffkrug, Fischbeck, Litausches Lager, ieško dukters Vincutės, sesers Raudaitienės Agutės, motijos Išganaitienės ir brolio Jono.

- Lietuviai gyvenantieji Bad-Mergentheim, Litausches Lager, ieško:
522. Misevičius Jonas — brolių Misygičių Antano ir Martyno ir sesers Dovydavičienės Mikalinos.
  523. Trachimavičius Jonas — giminių ir pažįstamų.
  524. Baranuskas Bernardas — Jankauskaitės Zosės.
  525. Micevičius Jonas — giminių ir pažįstamų.
  526. Bieklitis Povilas — giminių ir pažįstamų.
  527. Zurlinė-Mackevičiūtė Marija — Zurlio Zigmo, Šaltienės Irenos ir Sabalūnienės Veronikos.
  528. Juozaitis Česlovas — Puskepalaitis Alberto.
  529. Jovaiša Česlovas — Jovaišų Marijono, Jovaišienės Antaninos, Jovaišų Leono tūnigkaitės Radvilos šeimos, Radvilos Jono,

Krištopaičio Leono ir Labausko Juliaus, gyvenusių London and Temze Hafen 3.

530. Svilpa Stasys — giminių bei pažįstamų.
531. Socha-Krol Elena — sesers Savickienės-Krol Veronikos.
532. Riškus Povilas — Rimo Justino, giminių ir pažįstamų.
533. Idzelevičius Henrikas — Rinkuno Antano.
534. Norkevičius Leonas — dėdės Norkevičiaus Prano, Svirnicko Stasio ir Kavaliu Benedikto.
535. Petruskas Vitas — motinos Petruskienės Petrės ir brolio Amiceto.
536. Udraditis Juozas — Bačevičiaus Prano.
537. Batrimaitis Stepas — švogerio Mačiulaitis Vytauto ir Mačiulaitienės-Vensuskaitės Marijos.
538. Sabaitis Morkus — Šalčiūtės Onos, giminių ir pažįstamų.
539. Latvys Antanas — Latvienės Marcelės.
540. Bakys Petras — Aleksandrytės Agotos.
541. Gulbina Juozas — Majausko Jono.
542. Garviėnė-Anisimavičiūtė Birutė — Šipalaitės Juzefos.
543. Kerekaitė Stasė — Kareišos Stasio šeimos, Sivochaitės Reginos, Savaičio Jurgio, Močiulaitio Vlodo ir vet. gyv. Žilijo Juozo.
544. Garvya Zenonas — brolio Stasio.
545. Jutelis Petras — brolio Povilo.
546. Vilbikaitis Kazimieras, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško motinos Vilbikaitienės Magdalenos ir sesers Dubickienės Magdalenos.
547. Šileris Albertas, gyv. Graben Nr. 6 bei Treuchtlingen in Bayern, ieško giminių ir pažįstamų.
548. Paškevičiūtė-Standikiėnė Zuzana, gyv. Würzburg, DP Camp Northern Caserne, ieško giminių ir pažįstamų.
549. Stančikas Aleksandras, gyv. Würzburg, DP Camp Northern Caserne, ieško tėvų Stančikaitės Stėfos.
550. Sprainaitis Antanas, gyv. (13b) Kaufbeuren, Hirschzell 52, bei Faust, ieško tėvo Sprainaičio Antano, dėdės Stanaičio Antano ir kitų pažįstamų.
551. Pagrys Vytautas, gyv. Hanau, Litausches Lager, ieško Danielienės Magdalenos.
552. Šimkutis-Rudavičienė Jadvyga, gyv. (14) Ravensburg, Friedenstr. 11, ieško brolių Šimkų Valerijono ir Antano.
553. Bartkus Aleksas, gyv. (21) Bünde, Hindenburgstr. 30, UNRRA H.Q., ieško pusešerės Škinderytės Elenos, jos vyro gyv. Tamosiūlio Povilo, inž. Pabedinsko Antano ir inž. Rukšėno Alekso.
554. Grušaitė-Bartkienė Emilija, gyv. (21) Bünde, Hindenburgstr. 30, UNRRA H.Q., ieško brolio kun. Gruko Vinco ir pusbrolio Belsio Antano.
555. Gubaitis Ona, gyv. Dörverden, Montgomery Camp, Kr. Verden/Aller, ieško Hubės Gustavo ir Simonaitės Elės.
556. Bilevičius Vytautas, gyv. Augsburg-Haunstetten, Flakstr. 50, ieško Bačkaišų šeimos.
557. Merkevičienė Adolė, gyv. Nördlingen, Litausches Lager, ieško sesers Jukšaitytės Onos.
558. Merkevičienė Adolė, gyv. Nördlingen, Litausches Lager, ieško Kohenauskų Vinea, Vytauto, Matildos.
559. Merkevičienė Adolė, gyv. Nördlingen, Litausches Lager, ieško Kilkivičių Anatolės, Ironos, Jono ir Emilio.
560. Merkevičius Vytautas, gyv. Nördlingen, Litausches Lager, ieško sūnau Merkevičiaus Teodoro.
561. Merkevičius Viktoras, gyv. Nördlingen, Litausches Lager, ieško Panikaitės Aldonos.
562. Martinus Regimantas, gyv. Amberg, Kaiser-Wilhelm-Kaserne, „Litausche Gruppe“, ieško tėvų bei pažįstamų.
563. Norkinas Benediktas, gyv. Augsburg-Hochfeld, Litausches Lager, ieško Kankario Česlovo ir kitų pažįstamų.
564. Norkinienė Regina, gyv. Augsburg, Hoehfeld, Litausches Lager, ieško Prannaitės Antosės ir kitų pažįstamų.
565. Pečinis Bronius, gyv. Oldenburg, „Unterm Berg“, Litausches Lager, ieško giminių ir pažįstamų.
567. Dumėšitės Agota ir Anelė, gyv. Flensburg, Pferdvasserstr. 14, Timm-Kröger-Schule, Litausches Lager, ieško Dumėšitės Reginos, Dumėšiaus Antano, Minalgus Antano, Jono Juozo ir Minalgienės Albinos.
568. Valaišis Antanas, gyv. Flensburg, Pferdvasserstr. 14, Timm-Kröger-Schule, Litausches Lager, ieško dukters Valaitytės Agotos.
569. Obeliūnas Adolfas, gyv. Flensburg, Pferdvasserstr. 14, Timm-Kröger-Schule, Litausches Lager, ieško giminių ir pažįstamų.
570. Kialaitė Aniceta, gyv. Flensburg, Litausches Lager, ieško brolio agr. stud. Kialos Vytauto.
571. Dzezonas Petras, gyv. Ravensburg, Litausches Lager, ieško savo žmonos Dzezonienės Julios ir dukrelės Romualdės ir Eugenijos, Zarnausko Alekso, Dundišo Tomo su šeima, Jursalavičiaus Vinco ir Milinkevičiaus Jono.

Veda N. Ciriaus

SPORTO ŽINIOS

Tarptautinis šachmatų turnyras

8. m. kovo mėn. 7 d. Meerbeck'e Kr. Stadt-hagen (anglų zona) prasideda tarptautinis šachmatų turnyras, kuriame dalyvauja du Vokietijos šachmatų meistrai Šimichs ir Relstas, Latvijos meistrai Endzelins ir Drešbergs, buv. Ukrainos šachmatų meistras Dr. Bogatirūk, Lietuvos — Arlauskas, Tautvaiša, Škema, Skibiūnaitis, inž. Nasyvis ir Jurkšaitis. Be to, šiame turnyre žada dalyvauti ir du Estijos šachmatų meistrai.

Neseniai Wetzstade Kr. Wohnheim UNRRA-os iniciatyva buvo suorganizuotas šachmatų turnyras, kuriame pirmą vietą laimėjo lietuvių šachmatininkas Škema su 9 t. II-III v. Darzenko (Latvija) ir Jurkšaitis (Lietuva) surinko po 8 t.; IV v. Koblitz (Vokietija) 5½ t.; V v. Gabar (Lenkija) — 5 t. ir t. t.

Tarpvalstybinės — Škotija-Belgija — futbolo rungtynės, kurio buvo sulūtos Glasgow, baigėsi lygiomis 2:2.

Tarpvalstybinės futbolo rungtynės — Belgija-Luksemburgas — baigėsi 7:0 Belgijos naudai.

Naujas Australijos 100 metrų bėgimo rekordas yra 10,3 sek., kurį pasiekė australietis Mc Lachlan Brisbaneje. Pasaulyje 100 m. bėgimo rekordas 10,2 sek. priklauso dar amerikiečiams Jesse Owens'ui ir Harold Davis'ui.

Amėricietis šachmatininkas Steineris neseniai įvykusiame tarptautiniame šachmatų turnyre Londone su 9 taktais laimėjo pirmą vietą. Prancūzas Bernstein ir Hastings'o tarptautinio šachmatų turnyro nugalėtojas Dr. Tartakowis (Lenkija) pasidalino II ir III vietas.

572. Sakalas Antanas, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško giminių ir pažįstamų.

573. Batoniūnas Stasys, gyv. Flensburg, Nordstr. 81, Litausches Komitete, ieško Bėtėno Juliaus-Alfonso, ltn. Juokso Vaclovo, Bačinskaitės Eleonoros, Lozoraitis Jono, sesers Onos ir švogerio Akelio.

574. Liorentaitis Ona, gyv. Dillingen/D., Hafenmarkt 5, ieško Budrevičiūtės Mikasės, ir Liorentaitės-Cyrienės.

575. Brassa Antanas, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško Rupio Domo, Zadeikiio Stasio, Lukaitės Reginos ir kitų pažįstamų.

576. Maslavėckas Alfonsas, gyv. Hanau, Litausches Lager, ieško tėvų Maslavėckų Jurgio ir Monikos, brolio Maslavėcko Kazio, švogerio Kalvičio Jono ir Rukšausko Jono.

577. Šileika Lionginas, gyv. Kleinkötz, Kr. Günzburg, Litausches Lager, ieško giminių ir pažįstamų.

578. Prišmonaitis Kazys ir Joana, gyv. Würzburg, Litausches Lager, ieško Jokubauskaitės Onos, Jokubausko Alekso, Jokubauskaitės Stefanijos-Danutės ir Prišmonų Juozo ir Boleslovo.

579. Stulgaitis Algirdas, gyv. Würzburg, Litausches Lager, ieško Stulgaitienės-Čarlionytės Juzefos.

580. Rogė Petras, gyv. (24) Haffkrug, Kr. Eutin, Schloss Holstein, Litausches Lager, praso atsiųsti Grebliauska Jona, Grebliauskaitę Jadžę, Butkevičių Jona, Braškų Vytautą ir kitus pažįstamus.

581. Janušėnienė-Kvaminaitė Birutė, gyv. (20) Celle, St.-Georgsgarten Blochhaus Nr. 4, ieško Kvaminaitienės Rozalijos, Baalavėičienės Izabelės, Mašelio Antano, Jundolo ir Vrabliauskienės Elenos.

582. Kiela Marijona, gyv. Würzburg 7, Nordkaserne, Litausches Lager, ieško savo giminių ir pažįstamų.

583. Gėpneris Jurgis, ieško savo žmonos Gabarietės seserį: Pietukienės Agotos, Krotkienės Adėlės, Karanaitienės Bronės. Jas žinančieji prašomi pranešti M. Kielai, Würzburg 7, Nordkaserne, Lit. Lager.

584. Marenoleas Ludvikas ieško savo žmonos ir vaikelių: Vandos, Leopoldo, Elenos, Eugenijos, Osvaldo ir Elviros. Jus žinančieji prašomi pranešti M. Kielai, Würzburg 7, Nordkaserne, Litausches Lager.

585. Rupalvis Julius, gyv. Meerbeck bei Stadt-hagen, Lithuanian Str. 36, ieško brolio Rupalvio Miko ir pažįstamų.

586. Žvynskytė Palmyra, gyv. Meerbeck bei Stadt-hagen, Lithuanian Str. 36, ieško brolio Žvynskio Stasio.

587. Šiferienė Hesa, gyv. Rotenburg, Lindenstr. 17 b. Erne, ieško buv. Kauno konservatorijos direktoriaus p. Zideko Viktoro.

588. Kimbrauskienė Marė, gyv. (23) Dörverden, Kr. Verden/Aller, Montgomery-Lager, ieško Kimbrauskų Kazio ir Petro, Šiskaus Prano.

589. Navienė Ieva, gyv. (23) Dörverden, Kr. Verden/Aller, Montgomery-Lager, ieško sūnau Pečiūlo Vinco.

590. Seibinė Apolonija, gyv. (23) Dörverden, Kr. Verden/Aller, Montgomery-Lager, ieško Gedžiūso Jono.

591. Alksmantaitė Eugenija, gyv. Kleinkötz, Kr. Günzburg, Litausches Lager, ieško brolių Alksmantų Vinco ir Antano, Jausaūko Antano ir Adomaitytės Janės.

1946 mt. vasario m. 24 d. Ravensburgo lietuvių aplankė Anabacho (amerik. zonoje) lietuvių sportininkai. Su jais buvo suafetos krepšinio ir stalo teniso rungtynės.

Krepšinyje Ravensburgiečiai savo didele sparta, energija ir puikiais metimais visiškai palaužė Anabacho pasipriešinimą ir laimėjo 61:25 (26:10). Už Ravensburgą žaidė ir taktus pelnę: Daugvila-16, Katilius-14, Johansonas-14, Stepatis-9, Bačkinas-8 ir Katkevičius-0; svečiai: Noreika-10, Kiukys-5, Vaičiūnas-4, Karalius-4, Empecheris-2 ir Budraitis-0. Gerai teisejavo ansbachietis Staškevičius.

Ta pačią dieną vakare buvo sulūtos su Ansbacho lietuvių stalo tenisas. Ir čia Ravensburgiečiai buvo žymiai pranašoni ir be didelio vargo laimėjo „sausai“ 5:0. Už Ravensburgą žaidė ir taktus pelnę: Daugvila-2, Bačkinas-2 ir Johansonas-1. Už Ansbachą žaidė: Noreika, Kiukys ir Vaičiūnas.

1946 mt. sausio m. 27 d. Ravensburgo lietuvių kolonijoje buvo prarastos stalo teniso praraimės. Žaista buvo taktų sistema. Visus aštuonikimus laimėjęs I-vietą užėmė Daugvila, II- Reikenis, III- Nakas, IV- Johansonas ir V- Lapėnas.

1946 mt. vasario m. 23 d. Ravensburgo lietuvių stalo tenisistai turėjo rungtynes su vietos latviais. Rungtynės buvo labai idomios ir kietos. Po gana sunkios kovos rungtynes laimėjo lietuviai santykiu 5:4. Esant pasėkmei 4:4 lemiama laimėjimo taška po gana ilgus ir permainingas kovos išplėdė Daugvila. Lietuviai tuo būdu jau antrą kartą nugalė gana stiprius žaidėjų turinčią Ravensburgo latvių stalo teniso komandą.

592. Laukienė-Ambrozaitė Magdarena, gyv. Ravensburg, Gartenstr. 103, ieško savo vyro agr. Lankio Antano.

593. Stončiūš Emanuelis, gyv. Dillingen/D., Litausches Lager, ieško tėvų Stončiūšų Leono ir Almos ir seserų Stončiūšių Adėlės ir Gertrudos.

594. Šuopienė-Grigalavičiūtė Ursulė, gyv. Bamberg, DP Camp 6, Weissenburger Str., ieško sesers Zdanavičienės Adėlės, gyvenusios Komotau m.

595. Pikturaitis Jadvyga, gyv. Regensburg, Baneggerstr. 15, ieško Jurgelio Roko, Barzdžio Jono, Pakaliniškytės Reginos, giminių ir pažįstamų.

596. Jankus Vytautas, gyv. Braunschweig, Rosalie-Kaserne, Litausches Lager, ieško švogerio Stankaus Stasio.

597. Kubaitis Edmundas, gyv. (20) Lebenstedt über Braunschweig, Lager Reppner 24, ieško savo žmonos Kubaitienės Iros, sūnau Leono.

598. Bajorinas Adolfas, gyv. Braunschweig, Rosalie-Kaserne, Litausches Lager, ieško brolio mkt. Bajorino Algirdo, tėvo Bajorino Alekso, dėdės agr. Bajorino Kazimiero ir tetos mkt. Bajorinienės E.

Lietuviai gyvenantieji (24) Tolk, Kr. Schleswig, Litausches Lager, ieško:

599. Mistulė Stasys — Vazevičiaus Miko.

600. Stančikas Juozas — pažįstamų.

601. Švabaitis Juozas, — brolio Švabaitis Felikso, Vilhaus Adomo ir Gulbinsko Petro.

602. Barauskas Stasys — Tomoliūno Jurgio.

603. Martišius Jonas — brolių Martišių Eduardo ir Vytauto.

604. Pliaškaitis Richardas — savo žmonos Pliaškaitienės Matos, brolių Pliaškaičių Aleksandro ir Oto ir sesers Feilinkienės Elenos.

605. Papėkšienė Paulina — giminių ir pažįstamų.

606. Gurgdytis Antanas — Karanauško Vlodo ir Vileišienės Kotrynos.

607. Kivėnas Stasys — brolio Alekso.

608. Kivėnienė Aleksandra — giminių ir pažįstamų.

609. Šnipas Vincas — sūnau Šnipo Vlodo, dukters Šnipaitės Onos, Malskio Jono ir Gusto Tviso.

610. Rošėnas Klemensas — brolio Rošėno Vlodo.

611. Empakeris Antanas — sūnau Empakerio Zeano ir kt.

612. Vaniliauskas Ignas — Lietuvniko Juozo, adv. Taškūno ir Vaicionio su šeima.

613. Škėniė-Dubickaitė Anelė — giminių ir pažįstamų.

614. Dubickienė-Saldunaitė Veronika — giminių ir pažįstamų.

615. Zimnickienė Julija-Konstancija — savo vyro Zimnicko Juozo ir kt. giminių bei pažįstamų.

MUSŲ KELIAS

Išėina kartą savaitėje, ketvirtadienį
Dillingen a/D., Litauschių Stovykla
Leidžia Redaktinis Kolektyvas:
Vyr. Redaktorius D. Penikas,
Redaktoriai — Al. Laikūnas ir
Ant. Musteikis

Permitted by Military Government
Printed by Manz in Dillingen a. D.
Paskiro Nr. kaina 0,60 RM

Keturių tautų koncertas

Tai pirmasis 4 tautų jungtinis koncertas, kuris įvyko kovo 3 d. ir buvo UNRRA-os direktoriaus pono C. C. Malsie globojamas. Koncerto scena buvo papuosta penkių tautų spalvomis. Po daugiausiai 13-kos juostų vėlavima rikiavosi pabalčiai ir lenkų spalvingos tautinės spalvos. Tai reikšmingas faktas, kada mažos tautos rado vietas prie didžiosios ir laisvę mylinčios tautos vėlavos širdingiausių prieglobstį.

Koncerto atidaromąjį žodį pasakė Dillingeno UNRRA-os direktorius p. C. C. Malsie, koncerto globėjas. Pasveikins Mil. Gov. įsteigė ir UNRRA-os pareigūnus, sveikinimo tautų stovyklų vadovus — tremtinių komitetų pirmininkus. Sveikinimai buvo palydimi trūkminiais žūrovų aplodismentais.

Koncerto programa buvo gana įvairi. Didžiausią programos dalį užpildė lietuviai. Ypačingai puikiai atliko pianistė p. Julija Rajauskaitė, išpildydama Franz Liszt-Vengrų Rapsodiją Nr. 2. Lietuvos vėlavos staigmena, nes ji virtuosiškai paskambino. Net ir fortepiano priešai žavėjosi puikiu atlikimu. Lietuviai būta labai dėkingi dažnesiems jos pasirodymams.

Kaip visomet, taip ir ši karta visiems gerai žinomi mūsų instrumentalistai — Izidorius Vasylynas, Pranas Matukas, Mykolas Saulius ir Staas Gabrielavičius — išpildė Anton Dvožak — Kvarteto F-dur I dalį, Beto, Pr. Matukas (II smuikas) atliko dar du dalykus — Maria Teresa v. Paradis — Sicilienne ir Pablo de Sarasate — Zapateado.

Mykolas Saulius violentele išpildė Corelli — Grave ir Saint-Saëns — Allegro Appassio-

nato. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi puikiu jų pasirodymų ir meistriškų išpildymu.

Sokių grupė vadovaujama p. Macevičiaus, taip pat gražiai pasako liaudies šokį — Kalvelį. Pasiekimas buvo didelis, turėjo kartoti. Šis šokis buvo tuo idomus, kad jis turėjo foną — tautiniais drabužiais apsiręsusios dainininkės ir kalvė, kalant geležį.

Lietuvių meninei programai vadovavo p. M. Saulius.

Puikiai pasirodė estų dainininkai — Oly Tallmeister (sopranas) ir Arno Niitof (baritonas). Pirmoji padainavo M. Lüdig — Jaunystė ir O. Merikanto — Sauleje, o antrasis — E. Aav — Olavo arija iš op. „Vikingai“ ir 9. Bizet — arija iš op. „Carmen“. Pianistas Peter Paul Lüdig gerai paskambino J. Strauss — valsa parafraze, o šokėja — Kudu Lukk — žavingai pasako kardo šokį ir liaudies dainą (meno šokis). Puiki šokėja.

Latviai pasirodė su bosu, mezo soprano ir choru. Solistai gražiai padainavo, nors gal estų dainininkų lygio ir nepasiekė. Choras išpildė atliko kantaštą „Tėvynei“.

Lenkai ši karta išėjo į sceną su lengvu žanro programa. Saloninis orkestras, vedamas Szczyplora, išpildė „Lenkų geles“ ir „Kujavų melodijas“. Be to, mergaitė padainavo keletą dainelių.

Antra dieną vienai estai surengė miesto teatro saleje koncertą su tais pačiais miestelininkais. Pasirodymas puikus, išpildymas geras. Su tokiais įgėmis estai gali gražiai atstovauti savo tautai.

Kitats duomenimis iš oficialių ir neoficialių neutralių šaltinių, Rusijos daliniai dar vis mato milti geležinkelio stotyse, kurios turėjo būti perduotos Irano vyriausybei sausio 30 d., bet iki šiol Irano įstaigos neleidžiama įžengti į Azerbeidžan sritį.

Trumanas puola projekto atidėjimą
 AP iš Vašingtono praneša, kad prez. Trumanas vadina parlamento karo komiteta nepatrakčiu už atidėjimą į šalį visuotinės karo prievolos įvedimą naudai varomos propagandos padaryti taikos metu šaukimą už įstatymo ribų vymsie pasulyje.

Suomijos prezidentas pasitraukia
 Pranešama, kad Suomijos prezidentas maršalas Mannerheimas dėl nesveikatos (jam jau 79 m.) įteikė atsispydinimo raštą. Į jo vietą numatomas Pasikivis.

Siūloma sudaryti svetimšalių legijoną
 INS iš Vašingtono praneša, kad atstovas A. E. O'Konki yra pasiūlęs sudaryti 500.000 karių svetimšalių legijoną. Tuo būdu amerikiečiai arčiau galėtų būti paleisti namo.

Įstatymai leisti įtraukti į JAV valstybių kariuomenę lenkus, serbus ir kitus II pasaulinio karo veteranus. Jis būtų sudarytas prancūzų svetimšalių legijono pavyzdžiu. Skaičiuojama, kad lenkų karių, kurie kovojo Lenkijos vyriausybės Londone vadovybėje, esą 300.000, serbų ir kitų užsienio karių taip pat yra 100.000, kurie užeiti savo kraštą.

Naujas ministris
 AP iš Vašingtono praneša, kad prezidentas Trumanas vidus reikalų ministru yra paskyręs Juliją A. Krugą. Iki šiol jis buvo karo gamybos įstaigos pirmininku. Jis yra 38 metų.

Iranas laukia išsikraustant rusų
 AP iš Teherano praneša, kad vienas Sovietų konsulato pareigūnas davęs patikimimą, kad rusų daliniai iš šiaurinio Irano bus ištraukti. Irano užsienio reikalų ministerijos ir kariniai stebėtojai sako, jog nėra ženklu, kad tai būtų vykdoma.

Sovietų augimas pavojingas Britanijai, persėja Walles

Vašingtonas, vasario 25 d. INS pranešė, kad Sumner Welles, buvęs Valstybės sekretorius, praėjusios naktį perspėjo, kad D.Britanija negalėsianti „išlikti“, nes „Rusija kaip labai galinga valstybė apžergianti Europą ir Aziją“.

Welles per radiją pareiškė, kad „Britų vyriausybė, kad ji išliktų, negalinti žiūrėti į Sovietų įtaką sferų karnis, išpleičiant iki Ramiojo vandenyno per Peršijos įlanką ir toli į centrinę Europą, nesistengiant suldyti save naujų įtakų sferose ir verčiant trukti Sovietų Sąjungai“.

Jis kreipėsi į JTO, kad ji apsaugotų mažųjų tautų teises, kaip pasaulio taikos garantijas. Jis perspėjo JAV valstybę dėl „atsidavimo“ Kremliui, kaip kad tai buvo padaryta gruodžio mėn. Maskvoje dėl Balkanų.

Welles pareiškė, jog jis esąs tikras, kad Rusai bus „pilnai teisinti naujais pasaulio patvarkymais, kurie duotų jiems pilnutinę saugumą užtikrinimą“. Jis pasakė, kad Britų imperija bus „perainamajame perjoje“.

„Senos imperializmo dienos jau praėjusios. Dvieji didieji partijų Anglijoj atstovai atvirai išreiškė savo tikėjimą, kad UNO turi tapti institucija, kuri daugiau artėtų Federalinei pasaulio valstybei“.

Raudonoji armija turi būti galinga
 Raudonosios armijos 28 metų sukakties progą, kaip praneša AP iš Maskvos, Stalinas pareiškė, kad raudonoji armija turi būti tokia, kad „mūsų krašto sienos priešams nebūtų priemonės“ ir kurybinis taikingsas sovietų piliečių darbas ir Sovietų Sąjungos valstybės interesai tikrai būtų saugūs.

Turi pralenkti kitus
 „Raudonoji armija yra ipareigojama ne tik tai pasiekti visus militarinių dalykų patobulinimus, bet turi ji juos pralenkti“, pareiškė jis, pabrėždamas taip pat reikala „Sovietų valstybės karinę ir ekonominę galia stiprinti“.

Toliau jis pareiškė: mūsų šios dienos darbas yra stiprinti mūsų laimėtą pozicijas ir žengti pirmyn, kad sudarytume sąlygas naujam, galingam tautiniam elktui išsivystyti. Mūsų privilegijai galimai trumpiausiu laiku išgydyti karo žaizdas, atsiekti priešiškai gamybos lygti ir greitai pralenkti ji konsoliduojant militarinę ir ekonominę Sovietų Sąjungos galia“.

Sovietai gavo išdavikus
 Bad Tölz, vasario 25 d. Pagal Jaltos susitarimą, Bavarija gražino Sovietų įstaigoms į Hofą 2 traukinius su 1500 sovietų piliečių, kurie kariuomenės Wehrmachtė prieš savo krašto piliečius, ar davę pagalbą priešui.

Išrinkta lietuvių tremtinių vadovybė

Anksčiau minėtasis mūsų atstovų suvažiavimas jau pasibaigė. Rinktieji atstovai, susirinkę Hanau lietuvių stovykloje, š. m. kovo 3-4 d. iškausė visą elkt svarbių, mūsų gyvenimą liečiančių, pranešimų, plačiai ir išsamiai apžvelgė aktualiausius lietuvių reikalus, sudarė valdomuosius organus ir priėmė atitinkamus nutarimus. Plačiau apie šį istorinį suvažiavimą parnšysime kitą kartą, o išsiskirstę atstovai lietuvių tremtinius painformuos žodžiu apie suvažiavimo atitiktus darbus.

Suvažiavimas praėjo giedloje šlapto darbo nuolaikeje.

Pagerbėme Šv. Kazimierą

Ištisu amžius jaučiama palaiminga Lietuvos Globėjo Šventojo Kazimiero įtaka dvasiniame ir kultūriname lietuvių gyvenime. Jo garbei statytos bažnyčios, vienuolynai, veikė draugijos, gimnazijos ir kitos kultūrinės įstaigos. Jo vardas ir dangiškoji palaima goud ir stiprino lietuvius ypaciai sunkiais laikais, kurie ištikdavo mūsų tautą, k. t. a.: baudžiant, karas, badas, ištrėmimas.

Užtat šiemet kovo 4 d. su nepaprastu dvasios pakilimu minėjome savo Šventąjį Globėją, prašydami jo palaiminimo ir užtarimo. Ta proga kone visose lietuvių stovyklose, kiek mus pasiekia žinios, įvyko iškilmingi minėjimai su atitinkamomis paskaitomis ir religine-koncertine dailimi.

Įvairios žinios

Rusijos tikslai Mandžūrijoje
 Mukdenas, vasario 28 d. INS praneša, kad kinų pareigūnai Mukdene pareiškė, jog Rusija siekianti išlaisvintoje Mandžūrijoje ekonominio dominavimo.

Kiničiai reikią baimės remdamiesi faktu, kad iš beveik esamų 1000 didelių Mukdeno fabriku, kurie buvo japonų pastatyti į jų naudojami, rusai svarbiausias mašinas išgabėję ir Rusiją.

Kinų pareigūnai mano, kad šių mašinų gražinimas esąs sujusęs su Rusijos ir japonų bendrosios investicijomis į šią pramonę. Pagal Kinų-Sovietų sutartį, jie pareiškė, Kinija ir Sovietų Sąjunga esą pietinės Mandžūrijos geležinkelio, kuris priklauso Mukdeno pramonei, dalyviai.

Nacionalinės vyriausybės atstovai Mukdene yra pranešę Čiungkingui, kad dvi baltųjų rusų firmos — Tsulin ir Tollimaju Rytų Prekybos Co — perkančios japonams priklausančius fabriku iš japonu su Maskvos pritarimu.

Kinijos vyriausybė atsiauskė pripažinti šios transakcijas, nes, jos manymu, šis pirkiniai prieš to turto yra nelegalūs.

Karo metu Mukdene buvo 948 svarbiausios pramonės fabriku, kurie gamino karo reikmenis, bet dabar, buvę didelis miestas, neturi pakankamai jėgos miesto susiekimui ir apšvietimui palaikyti. Taip pat neturi pakankamai jėgos be pertraukos varyti 20 mažų fabriku, kurie gamina liuksusines prekes — cigaretes ir alų — raudonajai armijai.

Komunistai nori iškrauti amerikiečius
 UP iš Newyorko praneša, kad Islandijos komunistai vora kompanija, kad JAV valstybių 1000 karių, kurie yra dar ten lėkė, iš salos išsikrauti.

Amerikos kariai ir jūrinės įstaigos sutinka, kad jų kariai būtų iš ten evakuoti, jei kitos tautos demobilizuotųsi. Sakoma, kad Islandijos bazė esanti pagadinė dėl Radaro, naudojant atomines bombos raketas. Komunistai JAV valstybių vyriausybę prilygina kariai režimui ir vadina Islandijos „išdavikais“, jei jie vartotų sąlyką kaip amerikiečių apsigynimo bazę.

Prieš amerikonišką kompaniją pradėjo tuojau po to, kai JAV valstybės departamentas mėgino spaliū mėn. derėtis dėl tos bazės išnuomavimo 99 metams.

Vienu metu ten amerikiečių būvę virš 50.000 karių.

Kiničiai tvirtina, kad raudonoji armija neįvyksta, bet atvyksta
 Sanchajus, vasario 27 d. Nepatvirtintomis žiniomis, gautomis iš aukšty kiniečių karinių šaltinių Čhinsien, AP praneša, kad rusų kariuomenė vietoje išsikraustymo iš Mandžūrijos, dar naujai atgabenama į Dairen ir Port Arthur uostas. Tas rodo, jog ji turi intensijos Mandžūrijoje pasilikti.

Pranešime sakoma, kad jokių ženklų nėra, jog rusai evakuotų, bet, priešingai, rusai perka japonų namus ir kitokią turta ir siunčia savo šeimoms.

Kinų kariniai žmonės sako, kad rusai laukia progos gauti ekonominių concessijų iš Kinijos. Vienas jų pareiškė, kad Sovietai interesuojasi imomėmis palei Mandžūrijos geležinkelį.

Kiničiai demonstruoja
 Nežinuri Čangkaišio tautos perspėjimo, viešosios demonstracijos prieš rusų okupaciją vis didėja. Nankine demonstravo daugiau negu 10.000; Sanchajuje 7000 demonstrantų, žygiuodami pro Sovietų konsulatą, apmėtė bulvėmis. Tukčanstaičiai demonstrantų buvo Čiungkinge, Cenghu ir kt. miestuose.

Kinijos informacijos ministeris K. C. Wu paneigė per Sovietų radiją paskelbtą žinia, kad studentų demonstracijos prieš rusus Mandžūrijoje organizuojamos kinų vyriausybės.

Wu pareiškė, kad vyriausybė mėgina nuraminti demonstrantus be to, jis pasakė, kad Rusija sausio 29 d. buvo užklausta dėl šio Mandžūrijos išsikraustymo plano, bet ji ligi šiol dar nėra atsakiusi.

Kinijoje vėl kovos
 AP iš Čungkingo praneša, kas komunistai puolė nacionalistus prie Changu, 60 mylių nuo Mukdeno ir kitose vietose.

Komunistai įteikė formalę protesto nota Čiungkinge prieš vandališką darba — įstaigų, knygynų ir komunistų New China Daily News laikraščio naikinimą. Jie kreipėsi į Čangkaišką protestuodami ir reikalaudami nubaudimo kaltininkų, slaptosios policijos panaikinimo ir atlyginimo nuostolii — 25.000 dolerių sumoje.

Septyni aukšti kinų valdininkai prisijungė prieš Rusijos poziciją Mandžūrijoje, protestuodami užsienio reikalų ministerijoje prieš Jaltos nutarimą. Tai buvo pirmasis žygis, kada vyriausybės nariai kartu su spauda ir studentais almuozuoja prieš Rusijos okupaciją Mandžūrijoje ir prieš Amerikos-Anglijos-Rusijos pakta, pagal kuri leidžiama Sovietams kariuomenę ten laikyti.

Rusai pradeda Iraną apliešti
 Teheranas, vasario 21. UP stebėjusios praneša kad esą mažų žymiu, jog Rusijos kariuomenė pradėjanti judėti iš Irano, nors Teherano spauda buvo pilna žinių apie dalinių kraustymą iš kaimų. Pranešimai pritarę jauti vienas kitam, o dėl esamos cenzūros sunku esą juos susivokti.

Gerai skaičiavimai rodo, kad ištraukimas esą ribotas ir kad Sovietų karių skaičius Irane nesąs sumažėjęs.

Pagal susitarimą tarp Irano ir Sovietų vyriausybių, Sovietų kariuomenė turi būti iki kovo mėn. 2 d. atitraukta.

3 milijardų paske!
 The Stars and Stripes iš Paryžiaus praneša, jog Leonas Blūmas išvyko į Ameriką turtis dėl paskolos. Prancūzija nori gauti 3 milijardų dolerių paskola. Prancūzijos pramonės atstatymui yra sudarytas 3 metų planas, kurio įgyvendinimas parinas nuo JAV valstybių kraujo — paskolos.

Stebėtąjį jaučia, kad Blūmas misijos pasiekimui reikiąs nugaleti keturims klitims, kurių yra svarbiausios šios:

a) I-jo karo skola dar nėra gražinta ir amerikiečiai gali bijoti, kad vėl „nedėkingų europiečių“ aukomis netaptų.

b) Amerikos socialinių ir ekonominių problemų atstatymas gali sudaryti nepalankią atidą dėl rizikingo kapitalų investavimo į tokios tautos, kurių ekonominis gyvenimas vos pradėdas atsigausti.

c) Iki šiol kongresas dar nėra ratifikavęs 4 milijardų dolerių D.Britanijai paskolos, kuri buvo tegauta tik po 4 mėnesių derybų Londono ekspertų, kurie, reikiamu tiktu, turi daugiausiai investavimo galimūmių negu Prancūzija.

d) Dabartinė politinė Prancūzijos situacija, kurioje dominuoja — kairioji sparno interesas, taip pat yra svarbi.

Šios misijos pasiekimas, be abejonės, priklausys nuo to, ar Trumano administracija bus išsitikinus, jog Prancūzija yra pakankamai stabili veikti kaip buferis tarp Anglijos ir Rusijos.

Baisus vokiečių slapta ginklas

Houston, Texas, vasario 23 d. AP praneša, apie slaptą vokiečių ginklą, kuris 5 milijū radijose galėjo kiekviena daktą sušaldyti. Apie šį ginklą rašo Dr. J. W. Behnken iš Čikagos. Dr. Behnken, Missouri Synodo prezidentas, kalbėjo Huteronų susirinkime apie Adolfo Hitlerio ginklą, kuriuo potencialumas esą baisios negu atominės bombos. „Vyras, kuris šį ginklą išrado, buvo jo bažnyčios draugų perkaltas neatidengti baises paslapties“, pareiškė jis, „nes šis žmogus parodė išradimą, kad jo rankose esą milijonus gyvybių. Išradėjas gynėsi nuo načių, sakydamas, kad dar neužbaigtas ir Hitleris to ginklo negavo“.

Behnkenas ką tik grįžo iš 7 savaitė kelionos po Vokietiją. Jis pareiškė, kad jis šia istorija yra papasakojęs prezidentui Trumanui ir kad jis esąs pakviestas atgali į Vašingtonas pakartoti šį savo pasakojimą karinėms įstaigoms.

Japonijoje, Tokijo mieste gatvėse pasirodė japonės policijos uniformose, tai pirmas istorijoje įvykis.

INS iš Londono praneša, kad Vatikano radijos yra pranešę, jog Castel Gandolfo observatorija atidengus naują kometa netoli didžiojo lokio žvaigždyno.

Pagal Londono radiją pranešama, Kanadoje yra jau paskelbti spjionazo byloje duomenys, pagal kuriuos Rusijos karo atae pulk. Zabotin yra gavęs instrukcijas iš savo vyriausybės dėl išgavimo dokumentų apie atominę bombą, radara ir kitas karines paslaptis.

Šioje spjionazo byloje dirbė 4 rusų piliečiai.

Rusija suliejo visas ginkluotas pajėgas
 AP iš Londono praneša, kad Rusija sujungė savo visas kovos jėgas į vieną „Liaudies komiarsiatą“ ir išmėtė „apsigynimo“ žodį.

Pagal Maskvos radiją, premjeras J. Stalinas tampa naujo „Sovietų Sąjungos ginkluotų pajėgų Liaudies Komiarsiatu galva“. Stalinas „SSSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo nutarimu yra paskirtas „Liaudies komiarsu ir aukščiausiu SSSR ginkluotų pajėgų vyriausiu vadu“.

Danija prisideda prie atominės energijos studijų, pasiskirdama iš savo fondo 100.000 kronų.

SKELBIMAS

Lietuvių reprezentaciniam vyrų chorui, vadovaujamam dirigento Julius ŠTARKOS, ieškoma visų balsų, ypač pirmųjų tenorų, dainininkai.

Balsų bandymas kasdien nuo 13—15 val. Kreiptis: Dillingen a.d.L., Ditausches Lager.

Dillingeno Liet. Tremt. Bendruomenės Apylinkės Komitetas

Sportininkų dėmesiai

Š. m. balandžio 6 ir 7 d. Dillingeno lietuvių stovykloje rengiamas visos vakarų Vokietijos lietuvių krepšinio komandų varžybos p. Mariuolio dyonantai perainamajai taurai laimėti.

Pakvietai atsišoms komandoms jau išsiunčinti. Negavusieji pakvietimų prašomi tuojau kreiptis raštu ar žodžiu: Dillingen a.d.D., Litausches Lager.